

Aivomyrskystä e-kirjaksi

Erään journalistisen kirjan syntytarina

Pi Mäkilä, Elina Rimpiläinen, Virvamaría Toikka

Opinnäytetyö
Journalismin koulutusohjelma
2012

<p>Tekijä tai tekijät Pi Mäkilä, Elina Rimpiläinen, Virvamaría Toikka</p>	<p>Ryhmätunnus tai aloitusvuosi 2009</p>
<p>Raportin nimi Aivomyrskystä e-kirjaksi. Erään journalistisen kirjan syntytarina.</p>	<p>Sivu- ja liitesivumäärä 71+24+77</p>
<p>Opettajat tai ohjaajat Miisa Jääskeläinen</p>	
<p>Tämän produktityyppisen opinnäytetyön aiheena on uuden sähköisen julkaisukonseptin suunnittelu ja toteutus. E-kirja nimeltä Myrsky – Arjesta ja elämästä julkaistiin syksyllä 2011. Opinnäytetyön tarkoituksena oli toteuttaa suunnitelmien mukaisesti sähköinen julkaisu lukulaitteella luettavaksi.</p> <p>Työn teoreettisessa viitekehyksessä käsitellään journalismin murrosta, sähköisiä lukulaitteita ja e-kirjoja. Työtä varten tarvittava teoreettinen tieto oli vähäistä, joten tekijät hankkivat suuren osan taustatiedoista haastattelemalla sähköisiin julkaisuihin perehtyneitä ammattilaisia.</p> <p>Myrsky sisältö, taitto ja jakelu toteutettiin itse, ilman toimeksiantajaa. Myrskyn kirjoittajina ja valokuvaajina oli myös muita HAAGA-HELIA:n opiskelijoita.</p> <p>Myrskyn kohderyhmä on nuoret aikuiset. Kirja kertoo 1980-luvulla syntyneiden arjesta, elämästä ja kasvukivuista.</p> <p>Työn ideoiminen aloitettiin tammikuussa 2011, ja julkaisun rakenne sai lopullisen muotonsa toukokuussa. Juttujen kirjoittaminen käynnistyi heinäkuussa. Valmis julkaisu esiteltiin 31.10.2011.</p> <p>Lopputuloksena, Myrsky – Arjesta ja elämästä, on omakustanteinen ajaton e-kirja, jonka sisältö koostuu yleisaikakauslehteä muistuttavasta journalistisesta sisällöstä.</p>	
<p>Asiasanat E-kirjat, konseptisuunnittelu, journalismi, journalistinen kirja, taulutietokoneet, toimitustyö.</p>	

<p>Authors</p> <p>Pi Mäkilä, Elina Rimpiläinen, Virvamaría Toikka</p>	<p>Group or year of entry</p> <p>2009</p>
<p>The title of thesis</p> <p>Brainstorming for an E-book. The story of a journalistic book</p>	<p>Number of pages and appendices</p> <p>71+24+77</p>
<p>Supervisor(s)</p> <p>Miisa Jääskeläinen</p> <p>This product-related thesis is about developing and producing a new digital publication. An e-book entitled <i>Myrsky – Arjesta ja elämästä</i> was published in October 2011. The purpose of the thesis was to create an electronic publication, readable on a tablet computer.</p> <p>The thesis also discusses changes in journalistic work, e-readers, tablet computers and e-books. Material for the theoretical basis of this thesis was scarce, which means that the team had to gather most of the required information by interviewing professionals in the e-publishing business.</p> <p>The content, layout and distribution of <i>Myrsky</i> were all carried out completely by the production team with no outside client or employer. A few other students of HAAGA-HELIA University of Applied Sciences also wrote articles and took photos for <i>Myrsky</i>.</p> <p><i>Myrsky</i>'s target group is young adults. The stories in the book are about the everyday lives of people born in the 1980s.</p> <p>The planning of this thesis began in January 2011 and the final draft for the contents of the publication was finished in May. Article writing began July; the finished product was published on October 31.</p> <p>The end product, <i>Myrsky – Arjesta ja elämästä</i>, is a self-published e-book which consists of magazine-like editorial content.</p>	
<p>Key words</p> <p>Design concept, e-books, editorial work, journalism, journalistic book, tablets.</p>	

Sisällys

1	Johdanto	4
1.1	Myrskyn ensivaiheet.....	4
1.2	Omin käsin	5
1.3	Projektin tavoitteet.....	7
2	Muuttuva journalismi.....	9
2.1	Journalismin murrosvaiheet	9
2.2	Kustannusalan murros.....	10
2.3	Haasteita ja mahdollisuuksia	10
2.4	Sähköiset lukulaitteet ja niiden tulevaisuus	11
2.5	Journalistinen kirja	12
2.6	Hidasta journalismia kertakäyttökulttuurin keskellä	12
2.7	Esimerkkinä HS Teema.....	13
2.8	Käsitteet.....	13
3	Sähköisen julkaisun suunnittelu	17
3.1	Myrskyn synty	17
3.2	Toimituksen aikataulu.....	18
3.3	Toimituksen kokoonpano ja työnjako.....	19
3.4	Toimituksen työtavat ja tilat.....	21
3.5	Myrsky e-kirjana	23
3.6	Myrskyn journalistinen linja	24
3.7	Myrsky – työnimestä kirjan kanteen	25
3.8	Myrskyn rakenne	25
3.9	Kenelle teemme kirjan?	26
3.10	Mallilukijat	26
3.10.1	Matti	27
3.10.2	Jussi.....	28
3.10.3	Anna	28
3.10.4	Niina.....	29
3.11	Myrskyn suhde sosiaaliseen mediaan	29
4	Myrskyn toteutus.....	31
4.1	Juttutyypit	32

4.2	Juttujen työprosessi.....	35
4.3	Valitut jutut tekijöiden sanoin	37
4.3.1	Elina Rimpiläinen: Työn tekijät värikuvina.....	37
4.3.2	Virvamaría Toikka: Konsta Hietasen henkilökuva – näin Tähti syntyi..	39
4.3.3	Pi Mäkilä: Naapurintytöt. Reportaasin syntytarina.....	41
4.4	Sisällön kohdentaminen lukulaitteelle.....	43
4.4.1	Visuaalinen ilme ja lukulaitteet.....	44
4.4.2	Sisällön kohdentaminen lukulaitteelle.....	45
4.4.3	Myrskyn tekninen toteutus.....	45
4.4.4	Myrskyn taitto ja typografia.....	46
4.4.5	Valokuvat ja kuvitus	47
4.4.6	Kansikuva	48
4.4.7	Logo	50
4.4.8	Kuvitus.....	51
5	Myrskyn markkinointi ja julkaiseminen.....	53
5.1	Markkinointi ja mainostaminen ennen ja jälkeen Myrskyn.....	53
5.2	Mainostaminen sosiaalisessa mediassa	55
5.2.1	Blogi	55
5.2.2	Facebook	57
5.2.3	YouTube.....	58
5.2.4	Keskustelupalstat ja postituslistat.....	60
5.3	Luettavaksi kaikelle kansalle.....	60
5.4	Julkaisutilaisuus.....	60
5.5	Myrskyn jakelu	61
6	Valmiin työn arviointi.....	64
6.1	Työn hyödynnettävyys.....	64
6.2	Projektin arviointi.....	64
6.3	Saako Myrsky jatkoa?.....	68
	Lähteet.....	69
	Liitteet.....	72
	Liite 1. Sisältö- ja ulkoasusuunnitelma.....	72
	Liite 2. Myrskyn mainosjuliste	85
	Liite 3. Tuima Myrsky tuli lokakuun loppuun	86

Liite 4. Myrsky Helgan tiedotteessa	87
Liite 5. Myrsky HAAGA-HELIA ammattikorkakoulun verkkosivuilla	88
Liite 6. Myrskyn toimituksen saama palaute	89
Liite 7. Myrsky – Arjesta ja elämästä lähteet.....	90
Liite 8. Myrsky – Arjesta ja elämästä	

1 Johdanto

Tämän raportin on tarkoitus valottaa produktiivisen opinnäytetyömme syntyhistoriaa ja -vaiheita, ja toimia samalla keinona käsitellä työtämme varten hankittua tietoa.

Opinnäytetyömme keskeisenä teemana on luoda journalistinen kirja sekä kuvata sen suunnittelu ja toteutus sähköiselle lukulaitteelle. Tämän projektin puitteissa sivuamme aiheeseen liittyvää tutkimusta sekä vastaamme kysymykseen siitä, mitä journalistin tulee muistaa tuottaessaan kirjallista materiaalia sähköisille lukulaitteille.

Raportissa kerrotaan myös journalismin murroksesta, käsitellään erilaisia julkaisumuotoja, tutustutaan konseptisuunnittelun työvaiheisiin sekä sähköisiin lukulaitteisiin. Ilman paneutumista edellä mainittuihin asioihin, ei produktimme synty olisi ollut mahdollinen. *Myrsky – Arjesta ja elämästä* olisi jäänyt tekemättä.

1.1 Myrskyn ensivaiheet

Ajatus sähköisen kirjan tekemisestä syntyi, kun Virvamarja Toikka ja Elina Rimpiläinen päättivät tehdä opinnäytetyönsä yhdessä. Aluksi tarkoitus oli ideoida ja toteuttaa perinteinen aikakauslehti tai tuottaa sisältö esimerkiksi ennalta määräämättömän toimeksiantajan sanomalehtiliitteeseen.

Kun alustavia ideoita käytiin läpi, oli selvää, että projekti olisi kahdelle liian suurikokoinen. Siksi mukaan pyydettiin Pi Mäkilä.

Alkuvuodesta 2011 näytti siltä, että työryhmä saisi toimeksiantajakseen Turun Sanomat ja tuottaisi syyskuussa 2011 ilmestyvän teemaliitteen. TS:n kuitenkin vetäytyi projektista, ja jouduimme palaamaan jälleen lähtöruutuun.

Tässä vaiheessa päätimme, että oman, muista tahoista riippumattoman projektin toteuttaminen olisi kaikkein hedelmällisintä. Tiesimme, että olisi huomattavasti raskaampaa ja vaikeampaa olla vastuussa aivan kaikesta, mutta halusimme ottaa haasteen vastaan.

Olimme alusta asti yhtä mieltä siitä, että teemme jotakin sellaista, mitä ei ennen ole tehty. Siksi lukulaitepohjaisen lehden suunnittelu ja toteuttaminen oli lähes itsestään selvää. Halusimme ymmärtää enemmän muuttuvasta journalismista ja lukulaitteista.

Opinnäytetyöohjaajamme Miisa Jääskeläisen kanssa käytyjen keskustelujen jälkeen totesimme, että olisi viisainta tehdä lehden sijaan journalistinen kirja. Näin julkaisullamme olisi syy olla kertaluontoinen, eikä meidän tarvitsisi tehdä näennäisiä suunnitelmia tulevaisuuden varalle.

Koska meille kaikille journalistisen kirjan määritelmä oli entuudestaan tuntematon, Jääskeläinen suositteli tutustumaan neljästi vuodessa ilmestyvään *Granta Magazineen*. Vuodesta 1889 asti ilmestyneen Grantan kukin numero keskittyy yhteen teemaan ja koostuu aihetta käsittelevistä teksteistä ja valokuvista.

Päätimme jäljitellä omassa produktissamme idealtaan samantyyppistä lopputulosta sähköisessä muodossa.

1.2 Omin käsin

Lukulaitepohjaiset lehdet ja lehtimäiset julkaisut ovat vasta hyvin tuore lisä aikakauslehtien laajaan kirjoon, eikä niitä ole vielä ehditty tutkia kovin paljon. Suurin osa teoreettisesta viitekehystästäämme oli näin ollen hankittava haastattelemalla alaan perehtyneitä tutkijoita ja lukulaitepohjaisia lehtiä julkaisseita tahoja. Lisäksi opinnäytetyömme teoreettisessa viitekehyksessä on hyödynnetty aiheeseen liittyviä artikkeleja.

Työmme avulla pyrimme selvittämään sen, miten journalistinen sisältö muunnetaan sähköiselle lukulaitteelle sopivaksi ja miten tuotetaan sisältöä suoraan lukulaitejulkaisuun.

Ryhdyimme tekemään kirjaa käytännössä nollobudjetilla ja sillä asenteella, että teemme kaiken itse. Aluksi kartoitimme mahdollisuuksiamme saada apua esimerkiksi julkaisun tekemisessä lukulaitteella luettavaan muotoon.

Haastattelujemme ja tutkimustemme perusteella päätimme, että pystyisimme siihen itse, vaikka se rajaisikin mahdollisuuksiamme. Emme pystyisi esimerkiksi käyttämään kalliita ohjelmistoja, joiden avulla produktistamme tulisi yhtä interaktiivinen kuin monien isojen mediatalojen iPad-lehdistä. Lisäksi haasteenamme oli formaatti: samaan aikaan pitäisi pystyä tekemään teos, jota pystyisi lukemaan sekä Applen iPadilta että Android-käyttöjärjestelmää tukevalta lukulaitteelta, kuten Samsungin Galaxy Tabilta.

Nopea tekninen kehitys on mahdollistanut viime vuosina useiden erilaisten lukulaitteiden suosion kasvun ympäri maailmaa. iPadin tarkkoja myyntilukuja ei tiedä Suomessa kukaan, mutta arviot pyörivät 50 000–100 000 välillä. Suomessa lukulaitejulkaisuja on, muutamia poikkeuksia lukuun ottamatta, saatavilla lähinnä PDF-muotoisina näköislehtinä. (Heikkilä, H. 2011c.)

Suomessa Suomen Kuvalehti innostui tekemään lehdestään iPad-version jo ennen kuin Apple sai lukulaitteensa myyntiin (Salminen, J. 2011).

Sähköisen teoksen julkaisukustannukset ovat huomattavasti printtijulkaisua pienemmät, joten pienellä budjetillamme operoiminen oli siksi mahdollista.

Produktin ulkoasua ja rakennetta pohtiessamme käytimme hyväksi perinteisten aikakauslehtien suunnittelua ja julkaisemista käsitteleviä teoksia ja artikkeleita, sekä kaikkea koulutuksemme taittokursseilta ammentamaamme tietoa.

Koska produktimme on kertajulkaisu, oli meidän pohdittava sen teemaa ja rajouksia tavallista tarkemmin. Kaikki printtilehtien ja verkkoympäristöjen visualisoimisesta oppimamme perusasiat eivät olleet suoraan sovellettavissa kaavailemamme sähköisen kirjan toteuttamiseen. Sama päti sisältöön. Meidän oli ideoitava juttuja, jotka asettuisivat jonnekin aikakauslehtijuttujen, nettijuttujen ja tietokirjojen välimaastoon.

Emme siis ainoastaan konseptoineet uutta aikakauslehteä tai -kirjaa, vaan luonnostelimme uudenlaisen julkaisun: sisältöineen, ulkomuotoineen päivineen.

1.3 Projektin tavoitteet

Julistimme keväällä, että teemme ”maailman parasta opinnäytetyötä”. Julistuksemme oli toki hivenen humoristinen, mutta sen taustalla oli todellinen pyrkimys parhaaseen mahdolliseen lopputulokseen. Vaikeillakin hetkillä se on kannustanut yrittämään yhä kovemmin ja jaksamaan vielä pikkuisen lisää. Työryhmä toki tiedosti, ettei oikeasti ”täydellistä” tai ”parasta” lopputulosta voitaisi saavuttaa. Tarkoitus oli ennemminkin saada Myrskyn tekoprosessiin osallistuneista irti mahdollisimman paljon.

Tiesimme, että olimme sitoutumassa laajaan ja vaativaan projektiin, joka olisi ollut helppo tehdä hutiloiden. Meistä kukaan ei kuitenkaan pitänyt tätä missään nimessä mielekkäänä. Halusimme saada aikaan lopputuloksen, joka tarjoaisi viimeisteltyjä lukuelämyksiä, mielenkiintoisia tarinoita ja laadukasta journalismia.

Tiesimme myös sen, että liikuimme mukavuusalueemme ulkopuolella, sillä Suomessa sähköiset lukulaitteet tekivät vasta tuloaan. Esimerkiksi kunnollista tietopohjaa tai vertailukohtia projektillemme ei tuntunut löytyvän.

Aiempien ryhmätöiden perusteella tunsimme toinen toistemme heikkoudet ja vahvuudet ja osasimme suunnitella esimerkiksi työnjaon niin, että kukin meistä pääsisi tekemään asioita, joissa voisi hyödyntää omaa erikoisosaamistaan.

Ne asiat, joista kellekään meistä ei ollut erityistä tietoa, opettelimme yhdessä. Pehdyimme ryhmänä esimerkiksi e-kirjojen erityisominaisuuksiin ja koetimme ymmärtää niiden perimmäistä toimintalogiikkaa. Tämä onnistui siksi, että saimme koulusta lainaksi iPadin ja Samsung Galaxy Tabin. Niillä selailimme lehtiä ja kirjoja sekä tutustuimme laitteiden ominaisuuksiin.

Keskusteleva ja kaikkien ryhmäläisten vahvuuksia hyödyntävä työskentelymme osoitautui hyväksi toimintatavaksi. Kun kustakin osaamisalueesta on vastuussa henkilö, joka tietää mitä tekee, on lopputulos väistämättä hyvä. Toimituksen kokoonpano esitellään tarkemmin luvussa 3.3.

Tavoittemme pähkinänkuoressa:

- ”Maailman paras opinnäytetyö”
- Perehtyminen e-kirjojen erityisominaisuuksiin
- Sähköinen lukuelämys
- Työnäyte: journalistinen e-kirja
- Laadukas journalistinen ote

2 Muuttuva journalismi

Tieteiselokuvat ja käyttöliittymäsuunnittelijoiden villeimmät päiväunet ovat tulvillaan kosketusnäyttöjä: ilmassa leijuvia hologrammeja, joita elokuvien sankarit manipuloivat kosketuksella, näppäriä kämmentietokoneita ja nykyisten lukulaitteiden jalostuneita muotoja. Mikäli näitä mielikuvia on uskominen, ovat kätemme tulevaisuudessa tärkein kommunikaatiotyökalumme. (Victor, B. 2011.)

Ensimmäiset suunnitelmat taulutietokoneista luonnosteltiin jo 1960-luvulla. Vasta 2000-luvun alussa taulutietokoneet nousivat realistisiksi puheenaiheiksi. Silloin niiden menestystä kuitenkin vielä epäiltiin. Edes Applen entinen toimitusjohtaja Steve Jobs ei uskonut laitteiden lyövän itseään läpi. Ensimmäinen iPad esiteltiin yleisölle tammikuussa 2010. Sitä ennen markkinoilla oli jo useita vuosia ollut muun muassa Amazon Kindle, joka soveltuu e-kirjojen lukemiseen. (iPad. Käyttäjän opas 2011, 21; Victor, B. 2011.)

Tablettijulkaisuja on monenlaisia ja erilaisiin formaatteihin sopivia. E-kirjojen, iPad-julkaisujen, verkkolehtien ja flash-animaatioihin pohjautuvien verkkolehtien joukkoon mahtuu kaikkea näköislehdistä päriseviin ja vilkkuviin erityisjulkaisuihin. Sähköiset kirjat ja verkkolehdet ovat jo vakiinnuttamassa paikkaansa ja muotoaan, mutta tableteille suunnatut julkaisut vaihtelevat vielä teknisesti ja ulkonäöllisesti toisistaan.

2.1 Journalismin murrosvaiheet

Journalismissa on meneillään kolme suurta murrosta: tuotantotapojen murros, julkaisutapojen murros sekä ansaintatapojen murros. Tuotantotapojen murros näkyy siten, että lukijat ovat yhä enemmän mukana journalismin julkaisuprosessissa. Julkaisutapojen murros on jo tapahtunut sisällön muututtua digitaaliseksi. Murros jatkuu edelleen, kun tieto kulkee yhä useammin lukulaitteisiin ja mobiililaitteisiin. Tiedon digitalisoituessa perinteisillä journalismin tuottajilla ei enää ole monopolia tiedon tuottamiseen ja välittämiseen. Kuka tahansa voi nykyään julkaista verkossa. (Aitamurto, T. 2011.)

Ansaintamallien murros liittyy julkaisutapojen murrokseen ja kriisiin. Se, mistä voitiin veloittaa painetun sanan aikana, ei onnistukaan verkossa. Kaikki nämä murrokset luovat yhdessä tilanteen, jossa journalismi on jatkuvan määrittelyn alla. (Aitamurto, T. 2011.)

2.2 Kustannusalan murros

Kaikki digitalisoitavissa oleva sisältö kokee ansainta- ja julkaisumallien osalta samanlaisia murrospainetta, kuin journalismi. Esimerkiksi kirjankustannusala on suuressa murroksessa omakustanteiden julkaisemisen yleistyessä. Kustantajien voittomarginaalit pienenevät, kun yhä useampi kirjailija päättää julkaista kirjansa verkossa ilman välikäsiä. (Aitamurto, T. 2011.)

Kirjankustantajan tuoma lisäarvo kustannusprosessiin oli aiemmin korvaamaton, koska he omistivat painokoneet ja jakelukanavat sekä markkinointikanavat. Nyt nämä kaikki ovat korvattavissa. Tämä kaikki merkitsee sitä, että journalismi käy merkityskamppailua. (Aitamurto, T. 2011.)

2.3 Haasteita ja mahdollisuuksia

Journalismin murrokset ovat väistämättömiä kehityssuuntia, eivätkä ne tapahdu vain journalismissa, vaan myös laajemmin yhteiskunnassa. Syntyy myös uusia tapoja tuottaa, kuluttaa ja julkaista journalismia. (Aitamurto, T. 2011.)

Tablettitietokoneiden ansiosta journalismin tulevaisuus näyttää kirkkaammalta kuin journalistisen sisällön julkaiseminen internetissä (Heikkilä, H. 2011a). Tablettitietokoneet luovat journalismille uusia mahdollisuuksia sisällön tuottamisessa, julkaisukanavana sekä sisällön esittämisessä (Aitamurto, T. 2011). Tablettitietokone määrittellään tarkemmin luvussa 2.7.

Tablettitietokoneet avaavat väylän etenkin pienilevikkisille lehdille. Mediakenttä voi siten kaikinensa demokratisoitua ja moniäänistyä. (Männistö 2011.)

Julkaisijan kannalta haasteiksi muodostuvat e-kirjan ja lukulaitteiden kustannustehokas laatutietoinen toteuttaminen, onnistunut jakelu sekä riittävän yleisön löytäminen. Osin verotuksesta johtuen sähkökirjat ovat Suomessa kalliimpia kuin esimerkiksi Yhdysvalloissa, missä niiden hinta on usein huomattavasti painettua kirjaa alhaisempi. (Heikkilä, H. 2011c.)

2.4 Sähköiset lukulaitteet ja niiden tulevaisuus

Lukulaitteet eivät ole lyöneet Suomessa läpi samalla tavoin kuin esimerkiksi Yhdysvalloissa tai Iso-Britanniassa. Merkittävimmät syyt tähän ovat laitteiden kallis hinta sekä se, että Suomi on hyvin pieni kielialue. Suomessa ei ole mahdollista tuottaa lukulaitesisältöä yhtä kustannustehokkaasti kuin esimerkiksi englanninkielisillä alueilla. Lisäksi e-kirjat ovat Suomessa verotuksen vuoksi kalliimpia kuin vaikkapa Yhdysvalloissa. (Heikkilä, H. 2011c.)

Sähköisen julkaisun lukukokemus on tarkoitus olla samanlainen kuin painetun kirjan. Se kilpailee painetun kirjan kanssa lähinnä painokustannuksilla sekä ympäristöystävällisyydellä (Sähköinen kirja 2011). Hyvä sähköinen julkaisu on laadukas, käyttäjäystävällinen ja tarkoituksenmukainen (Heikkilä, H. 2011c). Iso-Britanniassa tehdyn kyselyn mukaan 41 prosenttia iPadien käyttäjistä lukee kirjansa mieluiten lukulaitteellaan. (Shipley 2010.)

Tablettitietokoneiden ja e-kirjojen menestys tulevaisuudessa riippuu kahdesta seikasta: hinnasta ja tarjonnasta (Heikkilä, H. 2011a). Paperiset kirjat tuskin katoavat vielä pitkään aikaan, mutta e-kirja on paitsi nykypäivää, myös tulevaisuutta.

E-kirjojen lukeminen on kuulunut pienen piirin harrastuksiin jo pitkään. Digitaaliset kirjat ovat kasvattaneet kiinnostustaan tablettitietokoneiden ja monipuolistuneen sisällön myötä. Myös suomalaisten e-kirjojen tarjonta on kasvamassa. (iPad. Käyttäjän opas 2011, 12.)

2.5 Journalistinen kirja

Journalistisin keinoin tuotettu kirja pohjautuu todellisiin asioihin ja ilmiöihin, josta kerrotaan kuvin ja sanoin. Journalistinen kirja on täten oma kirjatyyppinsä valokuvakirjan, reportaasikirjan, tietokirjan, dokumentaarisen kaunokirjallisuuden sekä journalististen julkaisujen, kuten sanoma- ja aikakauslehtien välimaastossa. Toisin kuin aikakauslehti, journalistinen kirja on julkaisuformaatti, jonka tarkoituksena on kestää aikaa.

(Sivonen 2008, 5–6.)

Kirja mahdollistaa laajat kokonaisuudet, paneutumisen aiheeseen, lukijan keskittyneisyyden sekä rauhoittumisen tiedon ja elämysten ääreen (Sivonen 2008, 15). Käyttämällä

2.6 Hidasta journalismia kertakäyttökulttuurin keskellä

Nykymaailman hektisyys, verkkouutisten kertakäyttöisyys sekä toimitustyöhön kuuluva ainainen kiire saivat meidät pohtimaan, miten hitaammalla ja asioihin paneutuvammalla otteella voisimme tarjota verkkoon jotain täysin vastakkaista, laadukasta journalismia.

Uutiset menettävät tuoreutensa nopeasti, mutta toiset juttutyypit, kuten reportaasi ja feature, eivät ole yhtä kiinni ajankohtaisuudessa. Sisällöllisesti niillä on mahdollisuuksia kestää aikaa, mutta ne häviävät usein lehden tietomassaan. (Sivonen 2008, 13.)

Journalistinen kirjan sijoittuminen eri kirjatyyppien välimaastoon pohjautuu kirjan todellisuussuhteen, tyylin, aiheen kattavuuden ja kuvallisuuden vertailuun. Tietokirja ja journalistinen kirja painottavat faktatietoon ja todellisuuden kuvaamiseen, mutta tietokirja on paljon journalistista kirjaa laajempi käsite. Se kattaa teokset muistelmista matkakertomuksiin, uskonnollisiin kirjoihin ja juridisiin oppaisiin. Tietokirjan ja journalistisen kirjan erottavat erityisesti aiheen kattavuus, esitystapa sekä kieli. Journalistisen kirjan kieli on selkeämpää ja kansantajuisempaa. (Sivonen 2008, 47, 76–77.)

Dokumentaarinen kaunokirjallisuus ja journalistinen kirja saavat kumpikin inspiraationsa todellisuudesta, mutta kaunokirjallisuuden fiktiivisyys sekä journalistisen kirjan esitystapa, kuvan ja tekstin liitto, erottavat nämä kaksi toisistaan (Sivonen 2008, 47, 77).

Dokumentaarisen valokuvakirjan ja journalistisen kirjan erottavat nimenomaan tekstin ja faktatiedon osuus suhteessa valokuvien määrään. Näiden yhteneväisyys riippuu tekstin määrästä ja laadusta: pohjautuuko valokuvakirjan teksti todellisuuteen, toimivatko elementit yhdessä. (Sivonen 2008, 47, 77.)

2.7 Esimerkkinä HS Teema

Ajatonta journalismia julkaistaan muussakin kuin kirjamuodossa. Helsingin Sanomien aikakauslehtimuotoinen, eri kirjoittajien ja kuvaajien luomaa sisältöä kokoava julkaisu HS Teema ilmestyi ensi kerran maaliskuussa 2008. HS Teema ilmestyy neljä kertaa vuodessa, ja sen kukin teema keskittyy aina yhteen ajankohtaiseen ilmiöön, aiheeseen tai aihepiiriin (Helsingin Sanomat 2011). Se eroaa täten aikakauslehdistä sekä Helsingin Sanomien muista liitteistä, jotka muistuttavat myös aikakauslehtiä.

HS Teema taipuu aihevalintojensa, julkaisuformaattinsa sekä esitystapansa puolesta journalistisen kirjan nimikkeeseen alle. Se on samaan aikaan ajaton ja ajankohtainen, se esittelee aiheen journalistisin keinoin ja poimii elementtejä sekä tietokirjallisuuden, todellisuuden pohjaavan kaunokirjallisuuden että dokumentaarisen valokuvakirjan maailmasta.

HS Teema ja Myrsky linkittyvät toisiinsa nimenomaan tiukan aihepiirin rajauksen vuoksi. Kumpikin käsittelee omassa formaatissaan valittua aihetta journalististen artikkelien sekä kuvituksen keinoin. Jokainen HS Teema on oma yksittäinen kokonaisuutensa, tietyssä formaatissa elävä kertajulkaisu.

2.8 Käsitteet

E-kirja

E-kirja on sähköisessä muodossa luettava digitaalinen teos. E-kirjoja on aiemmin julkaistu CD-romilla ja internetissä, mutta teknisen kehityksen edistyessä ne ovat saavuttaneet suuren suosion lukulaitteilla. Esimerkiksi Yhdysvalloissa kirjojen myyntiin eri-

koistunut verkkokauppa Amazon ennusti, että yli puolet vuonna 2011 myytävistä kirjoista olisi sähköisiä julkaisuja. (Shipley 2011, 34–39.) Varovaisimpienkin arvioiden mukaan kasvu jatkuu tästä ainoastaan ylöspäin myös Euroopassa. Kirja digitalisoituu siinä, missä muukin digitalisoitavissa oleva sisältö. (Aitamurto, T. 2011.)

E-kirjalla on lukuisia etuja painettuun verrattuna. Sen saatavuus on parempi ja perinteistä kirjaa nopeampi, sillä sen lataamiseen tarvitaan ainoastaan internet-yhteys. Tämä palvelee sekä kustantajaa että lukijaa. (Paavonheimo 2006, 67–68.)

Kirja voidaan räätälöidä vastaamaan lukijansa tarpeita: lukija voi halutessaan itse säätää esimerkiksi fonttikokoa suuremmaksi. Lukija voi myös kantaa suurta määrää kirjallisuutta mukanaan, ja kirjojen ympäristövaikutus on pieni. Kirjailijan on helppo julkaista teoksensa ilman kustantajaa ja olla halutessaan vuorovaikutuksessa lukijoiden kanssa. (Paavonheimo 2006, 67–68.)

E-kirjan haitat liittyvät teknologian puutteellisuuteen: esimerkiksi e-kirjojen nimekkmäärä on melko rajoittunut, eivätkä e-kirjojen lukemiseen tarkoitettut laitteet ja ohjelmistot ole vielä tarpeeksi yhteensopivia keskenään. Lukulaitteiden erilaistuminen voi muodostua tulevaisuudessa e-kirjojen haasteeksi. E-kirjan tulee olla mahdollisimman helppolukuinen ja -käyttöinen, sillä lukija on keskimäärin vanhempi ihminen. (Heikkilä, H. 2011c.)

Tablettitietokone

Tablettitietokone on matkapuhelinta suurempi, mutta kannettavaa tietokonetta pienempi ohut tietokone, joka toimii kosketusnäytöllä. Tablettitietokone sopii erityisesti e-kirjojen ja sähköisten lehtien selailuun, sillä sen korkearesoluutioinen ja kirkas näyttö takaa lukijalle miellyttävämmän lukukokemuksen verrattaessa tavallisen tietokoneen näyttöön.

Suosittuja tablettitietokoneita ovat muun muassa Amazon-verkkokaupan Kindle, Samsung Galaxy Tab sekä Applen iPad, joka saavutti suuren suosion tullessaan markkinoille huhtikuussa 2010 (Heikkilä, H. 2011a). Helsingin Sanomat nimesi tablettitietokoneet

sormitietokoneiksi joulukuussa 2010, mutta sana ei ole vielä vakiintunut arkikieleen (Kotimaisten kielten tutkimuskeskus 2011).

Tablettitietokoneet yleistyvät samalla kun niiden hinta halpenee Mooren lain mukaisesti. Amazon myy Kindlestäkin jo kolmea versiota, joista halvin on 99 dollaria eli noin 74 euroa. Laitteiden yleistyminen nopeuttaa myös e-kirjojen yleistymistä. (Aitamurto, T. 2011.) Tablettitietokoneiden kaltaisia yksinkertaisempia lukulaitteita (vrt. Kindle) on ollut saatavilla jo kauemmin. (iPad. Käyttäjän opas 2011, 21.)

Tablettijulkaisu

Tablettijulkaisu on e-kirja tai sähköinen lehti, joka on tarkoitettu julkaistavaksi ja luettavaksi nimenomaan tablettilukulaitteilla. Julkaisua ei välttämättä ole tarkoitus julkaista lainkaan paperimuodossa. Tablettijulkaisu käyttää hyödykseen teknologian tarjoamaa vuorovaikutteisuutta sekä uudenlaisia mahdollisuuksia ulkoasusuunnitteluun. Tällaista julkaisumuotoa edustaa Suomessa esimerkiksi autoihin, moottoripyöriin ja veneisiin keskittyvä Teknari-lehti. (Kaidesoja, P. 2011.)

Toistaiseksi nimenomaan tablettijulkaisuksi pyrkiviä e-kirjoja on julkaistu Suomessa vähän jos ollenkaan, ja uuden kirjallisuuden julkaisemisessa on käytetty lähinnä perinteistä kaavaa. Kirja jää näin lähinnä digitalisoiduksi näköispainokseksi. (Paavonheimo 2006 Sivu 67–68; Heikkilä, H. 2011c.)

Hyvä sähköinen julkaisu huomioi julkaisun luonteen, eli sen, mihin tarkoitukseen se on tarkoitettu: aikakauslehden kaltaiseen rentouttavaan lukemiseen vai esimerkiksi interaktiiviseen, viihdyttävään lukemiseen. Hyvä julkaisu myös integroi tarpeen mukaan erilaisia medioita, esimerkiksi kuvaa ja ääntä, ja luo uudenlaisen lukukokemuksen. On kuitenkin huomattava, ettei kaiken lukemisen tarvitse olla interaktiivista. Romanin lukukokemusta ei taustamusiikki paranna. (Aitamurto, T. 2011.)

Sosiaalinen media

Sosiaalisella medially tai Web 2.0:lla tarkoitetaan verkkoviestintäympäristöjä, joissa käyttäjä on aktiivisessa roolissa jakajana ja sisällöntuottajana. Sisältö on näin ollen pääosin

käyttäjien tuottamaa. Suosittuja sosiaalisen median sovelluksia ovat esimerkiksi Facebook, Blogger ja Twitter, joissa käyttäjät voivat muodostaa virtuaalisia yhteisöjä ja jakaa tiedostoja, kommentoida tai pitää blogia. (Alasilta 2009, 60.)

Sosiaalinen media on saavuttanut huiman suosion viime vuosina ympäri maailmaa, ja sen monipuolinen käyttö koetaan erittäin tehokkaaksi markkinointikanavaksi. Esimerkiksi e-kirja tai tablettijulkaisu saa huomattavaa lisänäkyvyyttä, kun sosiaalinen media valjastetaan sen käyttöön. Lukijat ja potentiaaliset lukijat pääsevät sosiaalisen median kautta kommentoimaan ja osallistumaan julkaisun tekoon. (Alasilta 2009, 60.)

Konseptisuunnittelu

Konseptilla viitataan usein lehden sisältöön ja ulkoasuun, mutta konseptin käsite sisältää myös julkaisijan tavoitteet ja arvot sekä käsityksen yleisön tarpeista. Konsepti kuvaa, kenelle julkaisu tehdään ja miten se eroaa muista saman lajityypin edustajista. Konseptisuunnittelussa tärkeimmät kysymykset ovat: miksi julkaisu julkaistaan, kenelle se tehdään ja mitä lukijan tarpeita julkaisu tyydyttää. (Töyry, Rätty & Kuisma 2008, 26.)

Hyvä visuaalinen journalisti osaa ottaa toimituksen todelliset kyvyt ja voimavarat huomioon sekä rakentaa lehden tekemiselle toimivat raamit. (Rantanen 2007, 31.)

Konseptisuunnittelu koostuu kolmesta tasosta (vrt. Kuisma, Töyry & Rätty 2008, 26.):

- Perustasta, jossa määritellään julkaisun tavoitteet ja arvot, lukijan tarpeet sekä journalistinen kulttuuri.
- Arkkitehtuurista, jossa määritellään sisällön aihepiirit ja näkökulmat, sivukartta, juttutyypit ja visuaaliset ratkaisut sekä toimitukselliset työtavat ja työvaiheet.
- Päivittäisestä työstä, jolla tarkoitetaan itse työprosessia, jolla tuotetaan juttukonaisuus sekä siihen liittyvät toteutukselliset valinnat ja yksityiskohdat.

3 Sähköisen julkaisun suunnittelu

Uuden sähköisen julkaisun suunnittelu ja toteutus on prosessi, joka vaatii paljon valmistelua, luonnostelua ja linjauksia. On määriteltävä tarkasti se, mitä tehdään, miksi tehdään, kenelle tehdään ja missä formaatissa lopputulos julkaistaan.

Pyrimme vastaamaan edellä mainittuihin kysymyksiin keväällä 2011 tehdyssä sisältö- ja ulkoasusuunnitelmassa (Liite 2). Suunnitelmamme on verrattavissa aikakauslehtien konseptisuunnitelmaan. Suunnitelma on tehty pitkällisten palaverien ja pohdintojen pohjalta, mutta se on enemmänkin luonnostelma tulevasta, kuin täysin tarkka seloste. Sen tarkoituksena on ohjata työryhmää kohti päämääräänsä.

3.1 Myrskyn synty

Tammikuussa 2011, kun tutustuimme ensimmäisen kerran tarkemmin sähköisiin lukulaitteisiin ja sähköiseen julkaisuun, Suomessa ilmestyi vain kourallinen iPad-lehtiä. Sen jälkeen lehtien iPad-versioita on syntynyt kuin sieniä sateella ja osa ensimmäisistä julkaisuista on ehditty lopettaa odotettua pienemmän kysynnän vuoksi.

Halusimme luoda teoksen, joka tavoittaisi mahdollisimman suuren yleisön. Kysyntä osoittautui yhdeksi Myrskyn suurimmista haasteista. Pelkästään iPadille tehtynä uuden tuotteen tekeminen on haastavaa: teos pitää laittaa App Storen, mikä ei ole yksinkertainen prosessi (Heikkilä, H. 2011a). Se vaatii muun muassa paljon paperityötä ja erityisesti paljon rahaa. iPad taas ei tue Adobe Flashia, joten teosta ei ollut mahdollista toteuttaa myöskään perinteisesti verkossa käytetyllä Flash-teknologialla. (Salminen, J. 2011.)

Jotta saavuttaisimme mahdollisimman suuren yleisön, Myrskyä piti voida lukea mahdollisimman monella lukulaitteella. Tämä edellytti mahdollisimman yksinkertaisen julkaisukonseptin suunnittelua, sillä monimutkainen sovellus ei tavoittaisi mallilukijoitamme eikä kohderyhmäämme. Mallilukijoista ja kohderyhmästä kerromme lisää luvussa 3.10.

Suomen Kuvalehden verkkopalvelun toimitussihteeri Juho Salminen arvioi ideaamme keväällä 2011 seuraavasti:

Saatatte olla tässä asiassa enemmän oikeassa ja aikaanne edellä kuin uskottekaan. Alalla mietitään nyt, että kannattaako tehdä niin sanottuja natiivisovelluksia* – markkinat hajaantuvat silloin todella paljon. (*natiivisovellus tarkoittaa sovellusta, joka on tehty käytettäväksi vain tietyllä laitteella.)

3.2 Toimituksen aikataulu

Kun projekti käynnistyi tammikuun lopussa 2011, työryhmä päätti, että työ pitäisi saattaa päätökseen vuoden kuluessa. Mäkilä, Rimpiläinen ja Toikka tiedostivat tavoitteen olevan haasteellinen, sillä muut opinnot, kesätyöt ja työharjoittelujaksot tekivät aikataulujen yhteensovittamisesta hankalaa.

Koko ryhmälle oli tärkeää, että aikataulu pysyisi joustavana, mutta tiiviinä. Turhaa kiirettä ei haluttu pitää, koska sähköisen kirjan saattaminen lopulliseen muotoonsa lisäsi projektin haastavuutta. Aikataulut haluttiin asettaa, jotta pystyttäisiin varmistamaan työn valmistuminen ajallaan.

Lähes kaikki projektissa mukana olleet työskentelivät kesällä – osa jopa toisessa kaupungissa – joten kesä piti rauhoittaa lähes täysin. Tästä huolimatta Myrskyn ydintoimitus piti palavereja tasaisin väliajoin. Ohjeistuksena pidettiin sitä, että tekeillä olevat jutut kannattaa tehdä valmiiksi jo kesäkuukausien aikana.

Kun sähköisen julkaisun suunnittelutyö oli saatu käyntiin, rakennettiin tarkempi aikataulusuunnitelma. Sen mukaan sähköinen julkaisu esiteltäisiin suurelle yleisölle 31.10.2011.

Toimitus asetti tarkemman aikataulun myös sisällölle ja ulkoasulle. Sisällön tuli olla valmis viimeistään 15.9.2011, jotta ulkoasun viimeistelyyn, taittoon ja tekstien editointiin jäisi aikaa puolitoista kuukautta. Myöhemmin aikatauluja porrastettiin, mikä mahdollisti editoinnin ja taiton yhdistämisen. Julkaisumuotoon vuoksi riitti, että työ oli valmis viimeistään edellisenä iltana ennen esittelyä. Toimituksen tavoitteena oli kuitenkin saada Myrsky pientä viilautusta vaille valmiiksi viikkoa ennen julkaisupäivää. Tähän

tavoitteeseen ei aivan päästy, vaikka Myrskyn kaikki materiaalit olivatkin tuolloin koossa.

Toimitus piti tärkeänä hyvin laadittuja suunnitelmia ja pohjustusta. Uuden konseptin suunnitteluun, juttujen ideointiin ja niiden arvioimiseen haluttiin käyttää mahdollisimman paljon aikaa, koska toimitus uskoi sanontaan ”Hyvin suunniteltu on puoliksi tehty”.

Projekti voidaan jakaa raa’asti seuraaviin osiin:

- Suunnittelutyö (tammi–toukokuu)
- Toimituksellinen työ (kesä–syyskuu)
- Ulkoasu- ja taittotyö (syys–lokakuu)

3.3 Toimituksen kokoonpano ja työnjako

Toimitus koostuu henkilöistä, joiden tehtävät vaihtelevat julkaisusta riippuen. Toimituksen kokoonpanon suuruus voi vaihdella yhden hengestä useisiin satoihin työntekijöihin.

Vaikka tiesimme alusta asti toteuttavamme verkossa julkaistavan kertajulkaisun, oli toimitus muodostettava ja sille valittava vastaava toimittaja. Kyseisen henkilön vastuulla on johtaa ja valvoa toimitustyötä (Laki sananvapauden käyttämisestä joukkoviestinnässä 13.6.2003/460, 2:4§). Nimitämme tätä henkilöä päätoimittajaksi.

Jo varhaisessa vaiheessa toimituksen jäsenet katsoivat tärkeäksi jakaa tehtävät jokaisen vahvuuksien mukaan. Tehtäväjako perustuu henkilöiden aikaisempiin näyttöihin ja kokemukseen journalistisessa työssä. Tehtävänimikkeistä huolimatta kaikkien tehtävänä on niin kirjoittaa, kuvata kuin taittaa ja näin kantaa kortensa kekoon opinnäytetyöprosessissa. Tehtävänjaon avulla jokaisen osaamista voidaan hyödyntää osana projektia.

Julkaisun päätoimittajaksi valittiin yksimielisesti Virvamaría Toikka, jonka ajatuksesta projekti oli saanut alkunsa. Vaikka toimituksen ydintäimi tekikin yhdessä produktiin

liittyvät päätökset, Toikka oli viime kädessä se, joka piteli naruja käsissään. Toimitussihteerin manttelin otti harteilleen Elina Rimpiläinen, joka valvoi julkaisun kieltä. Pi Mäkilä nimettiin art directoriksi, sillä muu toimitus luotti hänen kuvaus- ja piirustustaitoihinsa.

Ydintoimituksen lisäksi projektiin valittiin tarkan seulonnan jälkeen neljä avustajaa, joista Pirita Männikkö ja Juho Suomalainen saivat vastuulleen valokuvaustöitä. Lisäksi Johanna Nykoppin ja Eveliina Ruokolaisen tekstit värittivät ja monipuolistivat julkaisun sisältöä. Ydintoimitukselle oli hyvin tärkeää saada kunnianhimoiseen projektiin vain erinomaisia kirjoittajia ja valokuvaajia, jotta lopputulos olisi mahdollisimman hyvä.

Kaiken kaikkiaan Myrskyn tekemiseen osallistui seitsemän henkilöä, joiden tehtävät ja työmäärät vaihtelivat suuresti. Itsestään selvää oli se, että opinnäytetyönään Myrskyä tekevä toimitus käytti projektiin myös eniten aikaa. Avustajien työmäärä vaihteli 1–2 kirjoitetusta artikkelista muutamaan valokuvaustyöhön. Avustajat saivat halutessaan osallistua myös Myrskyn sisällön ideointiin ja arviointiin niin suunnitteluvaiheessa kuin työn ollessa julkaisua vaille valmis.

Myrskyn toimitus rakentui seuraavasti:

Päätoimittaja: Toikka

Toimitussihteri: Rimpiläinen

Art director: Mäkilä

Avustajat: Männikkö, Nykopp, Ruokolainen, Suomalainen

Päätoimittaja on julkaisun ylin journalistinen johtaja, joka on vastuussa lehden sisällöstä. Hän vastaa myös lehden hallinnosta, taloudellisesta kannattavuudesta, yhteiskuntasuhteiden hoidosta ja viestimen kehittämisestä. Päätoimittaja kirjoittaa yleensä itse ainakin pääkirjoituksia ja kolumneja. (Ammattinetti 2011.)

Toikan tehtävänä oli johtaa prosessia, kirjoittaa ja editoida juttuja sekä huolehtia hallinnollisista asioista. Lisäksi Toikan taittokokemusta käytettiin hyödyksi Myrskyä taitettaessa ja ulkoasua suunniteltaessa.

Toimitussihteeri on toimittaja, joka koordinoi lehden osan tai koko lehden juttujen tekemistä. Hän viimeistelee ja muokkaa tekstit sekä vastaa siitä, että kaikki lehteen tulevat jutut ovat ajoissa valmiina. Toimitussihteeri voi myös taittaa. (Ammattinetti 2011.)

Rimpiläisen käsissä Myrskyn sisältö sai muiden ydintoimituksen jäsenten avustuksella lopullisen muotonsa. Lisäksi Rimpiläinen osallistui kuvien käsittelyyn, taittoon ja ulkoasun suunnitteluun.

Art director (AD) vastaa teoksen ulkoasun ideoinnista ja toteutuksesta yhdessä toimituksen kanssa (Ammattinetti 2011). Tässä projektissa AD:n tehtävä oli ennemminkin vastata kuvituksesta, valokuvauksesta, kuvankäsittelystä ja ideoinnista. Mäkilällä oli näppinsä pelissä myös Myrskyn visuaalisen ilmeen suunnittelussa yhdessä Toikan ja Rimpiläisen kanssa.

Avustajat ovat juttu- tai toimeksiantokohtaisen palkkiota vastaan (tässä tapauksessa yksi lasillinen vapaavalintaista juomaa) toimivia kirjoittavia toimittajia, valokuvaajia tai graafikoita, jotka eivät ole toimituksen vakituisia jäseniä (Kuutti 2006, 233, 251).

Männikön, Nykoppin, Ruokolaisen ja Suomalaisen lisäksi toimitukselliseen työhön ei osallistunut muita ulkopuolisia henkilöitä. Jälkiviisaana julkaisua taittaessaan toimitus pohti, että ylimääräinen apujoukko olisi tullut erityisesti taittoratkaisuja, graafista suunnittelua ja teoksen markkinointia ajatellen tarpeeseen.

3.4 Toimituksen työtavat ja tilat

Ennen Myrsky-projektin aloittamista olimme opiskelleet kaksi vuotta journalismia samalla vuosikurssilla. Tänä aikana olimme väkisinkin tutustuneet toistemme tapoihin kirjoittaa, osallistua yhteisiin projekteihin ja tuottaa journalismia.

Työskentelyssämme merkittävänä osana olivat yhteiset tapaamiset ja etätyöskentely. Keväällä konseptia, rakennetta, juttuformaatteja ja -ideoita suunnitellessamme kokoustimme lähes viikoittain koululla. Kevään edetessä sisältöpalaverit vähenivät, sillä Myrskyn rakenne ja sisältö alkoivat hahmottua.

Myös työtehtävät oli jaettu avustajien ja toimituksen kesken 15.5 mennessä. Vaikka meillä kaikilla oli selkeät vastuualueet, työnimikkeet olivat hyvin häilyviä ja jokaiselle ydintoimituksen jäsenellä oli sanavalta tehtyihin ratkaisuihin.

Yksi merkittävimmistä keskustelukanavistamme oli Facebook, jonka välityksellä olemme helmikuusta lähtien tehneet päätöksiä, sopineet tapaamisistamme, jakaneet tehtäviä ja purkaneet mieltämme Myrsky-projektiin liittyvistä epäkohdista. Viestiketjussa on Facebookin arvioiden mukaan 15.12.2011 lähes 2 000 viestiä.

Myrskyn toteuttaminen sähköisessä muodossa vaati meitä ottamaan yhteyttä Suomessa työskenteleviin alan ammattilaisiin. Aalto yliopiston tutkija Harri Heikkilän, Suomen Kuvalehden toimituspäällikkö Juho Salmisen, art director Katja Saarelan sekä Teknarin päätoimittaja Pekka Kaidesojan haastatteluiden myötä meille alkoi selvitä, minkälainen Myrskystä olisi mahdollista tehdä nollabudjetilla.

Toimitusneuvoston muodostivat toimitus ja avustajat. Yhteisessä ideointipalaverissa keskustelimme siitä, minkälaisista aiheista ikäluokkamme nuoret olivat kiinnostuneita. Lisäksi kävimme läpi toimituksen keksimiä ideoita. Palaverin pohjalta loimme sisältösuunnitelman, jota avustajat kommentoivat. Avustajat pääsivät arvioimaan sisältöideoita. Vain yksi alkuperäisistä juttuaiheista hyllytettiin saatujen kommenttien seurauksena. Silloinen sisällysluettelo (Liite 2) muutti muotoaan useampaan kertaan projektin aikana.

Syksyn tullen toimitus otti käyttöön vakituiset työtilat SLK-talosta Pasilasta. Toimittajaosuuskunta Rubriikki oli tuolloin vasta aloittamassa toimintaansa, joten osuuskuntaan kuuluvat Mäkilä ja Toikka neuvottelivat muiden osuuskunnan jäsenten kanssa mahdollisuudesta käyttää tilaa Myrskyn toimituksena.

Luvan myöntämisen jälkeen toimitus lähes asui tilassa lokakuun ajan. Tuona aikana Myrskyn sisältöä viilattiin, kuvia käsiteltiin, teos taitettiin ja typografisia ratkaisuja hiottiin. Myös avustajat kävivät kommentoimassa Myrskyn taittoa, typografiaa ja juttujen sisältöä ennen julkaisupäivää.

3.5 Myrsky e-kirjana

Sähköinen julkaisumuoto tuntui kirjan aiheen ja ikäpolvemme mediankäyttötottumusten vuoksi perustellulta. Ajatus tehdä aikakauskirja, joka julkaistaisiin suoraan sähköisessä muodossa, oli kutkuttava. Valmista sisältöä ei tarvitsisi muuntaa lukulaitteelle, vaan sen voisi tuottaa alusta pitäen oikeanlaiseen muotoon.

Monet sellaiset taitolliset seikat, joita paperilehdessä ei voisi missään nimessä sallia, toimisivat lukulaitteella hienosti. Esimerkiksi valokuvat pääsisivät taustavalon ansiosta oikeuksiinsa paremmin kuin printtijulkaisussa.

Siitäkin huolimatta, että Myrsky on sisällöltään ja esitystavoiltaan hyvin yksinkertainen, eikä sisällä esimerkiksi ääntä tai liikkuvaa kuvaa, ei se missään nimessä voisi olla painettu teos. Jo sen pelkistetty, yksisivuinen taitto olisi paperilla mahdoton.

Myrsky on interaktiivinen PDF-tiedosto, ja esimerkiksi sen sisällysluettelosta pystyy siirtymään suoraan artikkeleihin niiden otsikkoa napauttamalla.

Halusimme Myrskylle formaatin, joka olisi samaan aikaan moderni, mutta ei karkottaisi pelokkaimpia ja uusia ilmiöitä pelkääviä lukijoita pois. Kaiken oppimamme pohjalta muodostimme julkaisutyypin, joka meidän oli mahdollista toteuttaa käytetyn ajan, osaamisemme ja rahoituksemme puitteissa.

PDF-tiedosto on yleisin, käytännöllisin, helppolukuisin ja ennen kaikkea yksinkertainen formaatti toteuttaa e-kirja. Lähes kaikki tablettitietokoneet Amazon Kindleä lukuunottamatta pystyvät lukemaan PDF-tiedostoja. (Heikkilä, H. 2011a.)

Koska Myrskyn julkaisuformaatti on nimenomaan kertajulkaisu, journalistinen kirja, pystymme tarjoamaan lukijalle aikakauslehteä ajattomampaa journalistista sisältöä, jollaiseen valtamedia harvoin pystyy.

Vaikka Myrskyn sisältö ei ole sidottu aikaan, täysin ajattomaksi journalistiseksi tuotteeksi se ei pyri. Ajaton journalismi on jo itsessään paradoksaalinen ajatus, sillä journa-

lismi elää ajankohtaisuuksista (Sivonen 2008, 75). Journalismin tehtäviin kuuluu ajankohtaisuuden lisäksi myös muun muassa totuudenmukaisen ja olennaisen tiedon välitys sekä julkisen keskustelun edistäminen (Kuutti 2006, 73). Myrsky yrittää paneutua erityisesti totuudenmukaisen ja olennaisen tiedon välitykseen sekä lukijan viihdyttämiseen.

3.6 Myrskyn journalistinen linja

Myrskyn journalistinen linja mukailee painetun yleisaikakauslehden linjaa. Tabletille suunnitellusta julkaisusta johtuen juttujen rakennetta, pituutta ja sisältöä on kevennetty. Pisimmänkään jutun pituus ei näin ylitä 15 000 merkkiä, mikä tavallisessa painetussa aikakauslehdessä vastaa keskimäärin pitkäkökö juttua. Kevyestä sisällöstä ja raikkaasta, selkeästä ja kuvapainotteisesta ulkoasusta johtuen tavoitteenamme oli houkutella lukija jatkamaan lukemista ensimmäisiltä sivuilta loppuun asti.

Lukijat ovat keskimäärin valmiita käyttämään lukulaitteilta lukemiseen paljon aikaa. Siinä, missä lukija käyttää aikakauslehden lukemiseen keskimäärin yli 40 minuuttia, käyttää hän lukulaitteelta lukemiseen hieman yli 30 minuuttia. Verkkolehdistä ilmestyvien juttujen lukemiseen lukija käyttää vain murto-osan tästä. (Heikkilä, H. 2011c.)

Myrskyn juttujen kevyehkön otteen tarkoituksena ei ole aliarvioida lukijaa ja tämän lukuhaluja, vaan nimenomaan tehdä jutut sähköiseen julkaisuformaattiin sopiviksi. Jutut ovat ihmislähtöisiä, niihin on menty ihminen edellä. Tämäntyyppinen lähestymistapa ja näkökulma korostavaa juttujen inhimillisyyttä, elämyksellisyyttä, kokemuksellisuutta ja kiinnostavuutta. Näkökulman kautta pyritään vetoamaan lukijan tunteisiin (Kuutti 2006, 53).

Myrskyn tarkoituksena on olla vastaveto hektisyydelle ja tarjota lukijalle sähköisessä muodossa jotain uutta ja aikaa kestäväää. Hitaaseen journalismiin liitetyt juttutyypit, myöhemmin esitellyt reportaasi ja feature, ovat tästä johtuen journalistisessa kirjassamme tärkeässä roolissa. Valitsimme juttuihin tasapuolisesti sekä julkisuudenhenkilöitä että taviksia.

Myrsky sijoittuu journalistisena kirjana dokumentaarisen valokuvakirjan ja journalistisen kirjan välimaastoon. Se muistuttaa näistä eniten dokumentaristista valokuvakirjaa,

vaikka valokuvilla on pienempi painoarvo suhteessa tekstiin. Myrskyn sivuilta löytyy myös elementtejä tietokirjoista, faktatiedon osuus, sekä todellisuuteen pohjautuvasta kaunokirjallisuudesta – erityisesti pakinan osalta – mutta fiktion keinoja on käytetty myös useissa teksteissä.

3.7 Myrsky – työnimestä kirjan kanteen

Toimitus halusi jo alkuvaiheessa nimetä luomuksensa. Niinpä projekti sai työnimensä maaliskuun alussa. Lopulta nimivaihtoehtojen joukosta jäi jäljelle vain sukupuolineutraali Myrsky. Nimi kuvastaa paitsi sääilmiötä, myös 1980-luvulla yleistyneitä erikoisempia etunimiä (Väestörekisterikeskus 2011). Kohderyhmään nähden nimi oli luonnollinen valinta ja lisäksi se kuvasi projektin arvaamatonta luonnetta.

Myrskyn nimi oli tarkoitus muuttaa lähempänä julkaisua. Lopulta toimitus ei kuitenkaan pitänyt sitä tarpeellisena. Kesällä nimen perään haluttiin lisätä alaotsikko *Arjesta ja elämästä*. Se kuvasi toimituksen mielestä tulevan julkaisun sisältöä ja oletettavasti herättäisi lukijan kiinnostuksen. Vaikka olimme rajanneet Myrskyn aihepiirin koskemaan vain 1980-luvulla syntyneitä, emme halunneet nimen ajavan kohderyhmän ulkopuolisia lukijoita pois. Jos nimestä olisi tullut esille, että kirja oli suunnattu 1980-luvulla syntyneille, moni olisi saattanut jättää kirjan lataamatta. Nyt Myrskyyyn ovat tutustuneet myös meidän ikäluokkamme ulkopuolelle jäävät ihmiset, kuten palautteesta voimme huomata (Liite 6).

3.8 Myrskyn rakenne

Myrskyn rakennetta suunniteltaessa tutkimme useita erilaisia journalistisia aikakauslehtiä sekä kirjoja, niiden juttujen ja osastojen sijoittelua. Pidimme sähköistä journalistista kirjaa eräänlaisena hybridinä, johon olisi mahdollista sekoittaa sekä aikakauslehden, painetun kirjan että tablettilehden ominaisuuksia. Näillä eväillä Myrskystä muodostui uniikki formaatti. Kirjan muuntaminen perinteistä aikakauslehteä muistuttavaan kevyt alku – raskaampi keskikohta – kevyt lopetus -muotoon, ei ollut mielestämme mahdollinen, sillä halusimme teoksen rakenteen paljastavan, että kyseessä on nimenomaan kertajulkaisu, sähköinen kirja.

Vaihteleva visuaalinen rytmi tekee teoksesta kiinnostavan. Vaihtelu virkistää lukijaa ja kontrastit sekä vastakohtat tekevät sen sisällöstä mielenkiintoisen. (Rantanen 2007, 180.)

Siinä, missä perinteinen aikakauslehti jakautuu usein kolmeen osaan – kevyeen, lyhyistä jutuista koostuvaan alkupalaan, pidempien juttujen muodostamaan pääruokaan ja taas kevyempään jälkiruokaan – Myrsky jakaantuu neljään lukuun: Arvot, Aika, Arki ja Aikuisuus. Lukujen otsikoiden tarkoituksena on kuvastaa kunkin luvun juttujen teemoja selkeästi.

3.9 Kenelle teemme kirjan?

Aloitimme julkaisun suunnittelun kirjakaupasta. Tutustuimme lehtihyllyn tarjontaan ja mietimme, minkälainen yleisaikakauslehti ikäisiltämme nuorilta aikuisilta puuttuu. Koska olimme jo päättäneet tehdä kirjan, rajasimme julkaisun aihepiirin HS Teeman tapaan tiukasti. Kaikki toimituksen jäsenet ovat syntyneet 1980-luvulla, joten meistä oli luonnollista tehdä teos ikään kuin meille itsellemme. Aihe rajautui lopulliseen muotoonsa ensimmäisessä toimitusneuvoston kokouksessa huhtikuussa.

3.10 Mallilukijat

Kohderyhmä on laeva käsite, kun toimitus valitsee aihepiirejään ja luo näkökulmia (Töyry, Rätty & Kuisma 2008, 37). Myrsky on suunnattu kaikille 1980-luvulla syntyneille, joten ongelmaksi muodostui rajaamisen vaikeus. Haasteita toi myös se, miten pystymme tarjoamaan lukuelämyksiä mahdollisimman monelle sukupuoleen, sosiaaliseen tilanteeseen tai maailmankatsomukseen katsomatta.

Julkaisuun, ja myös yksittäiseen juttuun, voidaan etsiä näkökulmaa mallilukija-käsitteen avulla. Mallilukija on eräänlainen tiivistelmä kohderyhmän tavoitelluimmista henkilöistä. (Kuisma 2008, 37.)

Myrskyn toimitus halusi käyttää aikaa mallilukijoiden luomiseen. Oletetun kohderyhmän perusteella toimitus loi henkilöiden prototyyppejä, eräänlaisia romaanihenkilöitä, joiden kautta sisältöä oli helpompi rakentaa. (Rantanen 2007, 202.)

Laajan kohderyhmän vuoksi mallilukijoita tehtiin neljä, kaksi naista ja kaksi miestä, joiden annettiin nimet sekä joukko kuvailevia ominaisuuksia, kuten ammatti, ikä, sosioekonominen asema, asuinpaikka, koulutus, elämäntyyli, harrastukset sekä tietämys lehden aihepiiristä (vrt. Kuisma 2008, 38).

Annan, Niinan, Matin sekä Jussin profiilien avulla Myrskyn sai lopullisen sisältönsä. Kun toimituksen jäsenet samastuvat lehden kohderyhmään, mallilukija on kuin toimittaja itse. Tällöin mallilukijan pohdinta ei ehkä tunnu tarpeelliselta, mutta toimituksen ydintiimi halusi varmistaa mallilukijoiden avulla selkeämmän käsityksen Myrskyn lukijakunnasta. Mallilukijoita on syytä pohtia, sillä se avaa keskustelua lehden tavoitteista (Töyry 2008, 38).

Emme tehneet aiheesta erillistä tutkimusta, vaan etsimme kohderyhmästäme ihmistyyppejä, jotka sopivat kaikki Myrskyn oletettuun lukijakuntaan. Kaikilla luomillamme mallilukijoilla on näin ollen esikuva oikeasta elämästä. Kohderyhmämme henkilöt ovat nuoria aikuisia, joista harvalla on varaa ostaa omaa lukulaitetta. Näin ollen mallilukijoiستakin suurin osa lukee Myrskyä verkossa.

Kuva 1. Myrskyn mallilukijat, Matti, Niina, Jussi ja Anna.

3.10.1 Matti

Turkulainen 24-vuotias Matti opiskelee IT-alan diplomi-insinööriksi. Hän asuu kimpakämpässä pitkäaikaisen ystävänsä kanssa. Toiminimellä IT-yrittäjänä työskentelevä

Matti seuraa päivittäin peli- ja sarjakuvasivustoja sekä uutisia. Sinkkuna jo pidempään viihtynyt nuorukainen haluaisi itselleen tyttöystävän, mutta sopivaa ei ole vielä osunut kohdalle.

Opintopisteitä urakalla suorittavan Matin harrastuksiin kuuluu satunnainen lenkkeily ja uinti – muu aika menee kavereiden, konsoli-, lauta- ja tietokonepelien parissa. Musiikin suhteen kaikkiruokainen Matti ei usko valmistuvansa yliopistolta vielä vähään aikaan. Matti on kiinnostunut teknologiasta ja haaveilee omasta tablettitietokoneesta, mutta hänellä ei vielä ole varaa siihen.

Matti on kiinnostunut asiajutuista, joten hän lukisi Myrskystä mielellään ainakin *Sijoittamisen salatiede*- sekä *Jos olisin poika* -jutut.

3.10.2 Jussi

26-vuotias vastavalmistunut lääkäri asuu vuokralla paritalossa Keravalla. Parisuhteessa elävä Jussi viettää aktiivista sosiaalista elämää ja hänen lähipiirinsä koostuu pitkäaikaisista ystäväistä. Bränditietoisien Jussin vakiovarustukseen kuuluvat Applen laitteet ja merkivaatteet. Hän mainitsee harrastuksikseen shoppailun.

Jussin kodin tunnistaa siisteydestä, isosta televisiosta ja olohuoneessa asuvasta maakilpikonnasta. Radio Rockia kuunteleva nuorimies tilaa Hesaria ja ahmii mielellään dekkareita kotisohvalla. Jussi on saanut lahjaksi iPadin. Hän selailee sillä lähinnä nettiä ja lukee joskus Helsingin Sanomien digilehden.

Jussi lukee lehdistä mielellään henkilöjuttuja, joten *Muotia koko elämä*- sekä *Tähti*-jutut kiinnostaisivat häntä.

3.10.3 Anna

22-vuotias Anna asuu omistusasunnossa Tampereen Pyynikillä kihlattunsa ja kissansa kanssa. Asuntolainan kanssa painivalle pariskunnalle ei ole toistaiseksi luvassa perheensisäystä, vaikka sitä halutaankin. Saksalaista filologiaa opiskeleva nainen työskentelee

Stockmannin Herkussa ja seuraa tarkasti yhteiskunnallisia asioita sekä sosiaalista mediaa.

Bloggaukseen, neulomiseen ja askarteluun vapaa-aikansa kuluttavan Annan suurimpana haaveena on muuttaa joskus Berliiniin. Hän ilmoittaa suosikkimusiikikseen Zen Cafén ja lempilukemisekseen Imagen. Anna on lukenut tablettitietokoneista, muttei ole koskaan pitänyt sellaista kädessään, eikä ole vielä varma ostaisiko sellaisen tulevaisuudessa.

Matkailusta ja raha-asioista kiinnostuneena Anna lukisi Myrskystä ensimmäisenä *Himo-reissaajat-* ja *Köyhä opiskelija-*jutut.

3.10.4 Niina

Espoolainen 28-vuotias Niina on sinkku. Hän on eronnut pitkäaikaisesta avomiehestään vasta vähän aikaa sitten. Nuori nainen on jättänyt kesken useita tutkintoja, mutta valmistunut tradenomiksi ammattikorkeakoulusta. Nyt hän opiskelee ammatillisessa opettajankoulutuksessa ja työskentelee vakituksessa työsuhteessa pankissa. Hän harrastaa kuntosalilla käyntiä, bodycombatia ja aerobicia.

Viikonloput kuluvat hyvien ystävien seurassa ravintoloissa ja yökerhoissa. Hän lukee myös paljon hömppälehtiä sekä -kirjoja. Huonekasveja rakastava Niina kuuntelee vain radiota – yleensä taajuus on joko NRJ tai Yle X. SPR:n vapaaehtoistyöntekijänä toimiva Niina haluaa asua pääkaupunkiseudulla ja haaveilee matkustamisesta, mutta ei kannata turhaan huolta huomisesta. Niina ei ole ihan varma mikä on iPad, eikä hän juuri seuraa teknologian kehitystä. Niina lukeekin Myrskyn jutut mieluusti pöytäkoneeltaan kotona.

Niina on kiinnostunut ihmisistä, joten hän lukisi mielellään kolumnin, pakinan sekä *Naapurintytöt*-reportaasin.

3.11 Myrskyn suhde sosiaaliseen mediaan

Jo ensimmäistä suunnittelupalavereistamme lähtien oli selvää, että sosiaalisella medially tulisi olemaan merkittävä rooli sekä journalistisen kirjamme suunnittelussa että sen markkinoinnissa.

Alun perin tarkoituksemme oli ryhtyä tekemään kirjaa ikään kuin sosiaalisen median kautta. Aioimme käydä vuoropuhelua teoksemme potentiaalisen kohderyhmän kanssa ja muovata käymiemme keskustelujen pohjalta kirjan rakennetta ja keksiä juttuaiheita. Myös mallilukijat oli tarkoitus muovaila sosiaalisen median kautta saatujen tietojen perusteella.

4 Myrskyn toteutus

Ennen ideointia koko ydintoimitus luki valtavasti lehtiä, tutustui löytämiinsä journalistisiin kirjoihin ja yritti hahmottaa, kuinka iso opus Myrskystä tehtäisiin. Päätoimittaja Toikka teki laskelmia sivumääristä ja juttujen pituuksista, sekä vertasi niitä muun muassa HS-Teeman laajuuteen. Sitä myöten jo aikaisin keväällä selvisi, että toimitus lähtisi tavoittelemaan 15 juttua, jotka rakentuisivat seuraavasti:

- Lyhyet jutut (1 500–3 500 merkkiä)
- Puolipitkät jutut (4 000–7 000 merkkiä)
- Pitkät jutut (7 000– merkkiä)

Halusimme kuvata 1980-luvulla syntyneiden nuorten arkea ja elämää mahdollisimman monipuolisesti, uskottavasti ja kiinnostavasti. Juttujen ideoinnissa halusimme korostaa teoksen tarinallisuutta ja asioiden käsittelyä ihmisten kautta. Myös IS Veikkaajan palaverissa 15.11.2011 korostettiin seuraavaa:

Täytyy muistaa, että ihmiset (lukijat) ovat kiinnostuneita toisista ihmisistä ja haluavat lukea tarinoita heistä.

Toimituksemme ajatteli keväällä samoin alkaessaan suunnitella noin 75-sivuisen julkaisun lopullista sisältöä.

Tärkeä osa juttujen ideointia olivat ideariihet päätoimittajan, toimitussihteerin, art directorin ja avustajien kesken. Suunnittelupalavereita pidettiin useampia. Joissakin paikalla olivat ainoastaan Mäkilä, Rimpiläinen ja Toikka. Näissä kokouksissa yleensä valmisteltiin avustajapalaveria. Ensimmäinen avustajapalaveri pidettiin maaliskuussa ja paikalliolijat saattoivat kertoa mielipiteitään sekä toiveitaan tulevista jutuista. Näiden ideariihien pohjalta Myrskyn koko sisältö syntyi.

Ideariihi on vuosikymmeniä vanha tapa kerätä ideoita. Ideat johtavat toiseen, ideoista syntyy uusia, ja aikaa myöten lopulliset ideat näkevät päivänvalon. (Kotilainen 2003, 117.)

Ideointi tapahtui maaliskuussa ja yli kymmenen jutun ideat olivat tekemistä vaille valmiita toukokuussa 2011 – sen jälkeen, kun avustajat olivat kommentoineet toimituksen alustavaa sisällysluettelo. Tuolloin oli esimerkiksi selvää, että avustaja Ruokolainen kirjoittaisi jutun *Himoneissaajat* ja Mäkilä tekisi reportaasin *Naapurintytöt*.

Kesän ja alkusyksyn aikana viimeistenkin juttujen näkökulmat ja ideat muokkautuivat lopulliseen muotoonsa, ja viimeisen ideapalaverin Mäkilä, Rimpiläinen ja Toikka pitivät heinäkuussa. Sen jälkeen Toikan ja avustaja Nykoppin palaverissa viimeisetkin juttuideat lyötiin lukkoon. Loppukesän palavereiden pohjalta ideansa lopullisen muodon saivat *Sijoittamisen salatiede*, *Jos olisin poika* ja *Sairaana kaunis maailma*.

Tavoitteenamme oli 15 virheetöntä, helppolukuista ja journalistisesti hyvää tekstiä. Toimitussihteeri Rimpiläisellä oli viime kädessä vastuu Myrskyn juttujen rakenteesta ja tekstisisällöstä, mutta sekä Mäkilä että Toikka osallistuivat juttujen editointiin hyvin tiiviisti.

Rakentaessamme Myrskyn sisältöä pidimme mielessämme tarkasti sen, että halusimme jäljitellä kirjan sisällön suhteen artikkelikokoelmaa. Muutamia juttuihin suunnitellut faktalaatikat jätettiin pois muun muassa siksi, että niiden tuoma lisäarvo oli olematonta eivätkä ne sopineet ydintoimituksen mielestä Myrskyn visuaaliseen ilmeeseen.

Yksikään juttu ei päässyt taitettavaksi ennen kuin jokainen toimituksen ydintimiläinen oli hyväksynyt sen. Myrskyä tehtäessä jokaisesta projektilaisesta löytyi pieni perfektionisti, sillä juttujen ensimmäisten versioiden arvioinnissa sanoja ei säästely. Halusimme tehdä laadukasta ja viimeisteltyä journalismia kelloon katsomatta.

4.1 Juttutyypit

Juttutyyppi tarkoittaa tekstille, kuvitukselle sekä muille visuaalisille elementeille annettua vakiintunutta muotoa (Kuisma 2008, 55). Myrskyn jutut ovat ihmisläheisiä ja -lähtöisiä, sillä halusimme lukijan pääsevän näin mahdollisimman lähelle kohderyhmän arkea ja elämää. Juttutyypit jäljittelevät aikakauslehden juttutyyppejä, ja niiden tarkoituksena on kertoa tarinoita tavallisten ihmisten elämästä.

Pääkirjoitus

Päätoimittaja Toikan pääkirjoitus, *Enemmän, paremmin, nopeammin*, avaa kirjan lukijalle, se on ikään kuin päätoimittajan suulla kerrottu tarina siitä, mitä tuleman pitää. Myrskyn pääkirjoitus toimii samalla myös kirjan esipuheena. Se johdattelee lukijaa kääntämään seuraavalle sivulle. Myrskyn pääkirjoituksen, kolumnin ja pakinan tarkoituksena on kertoa konkreettisesti 1980-luvulla syntyneen sukupolven äänellä, millaista on olla alle kolmekymppinen nyky-Suomessa.

Kolumni

Myrskyn kolumni, *Vakiintuminen on mielentila*, on AD Mäkilän mielipidekirjoitus, joka keventää lukukokemusta raskaampien juttujen välissä. Kolumni on omalla nimellä julkaistu persoonallinen kannanotto (Kuutti 2006, 77).

Pakina

Pakina on huvittamaan tarkoitettu persoonallinen juttutyyppi (Kuutti 2006, 77). Myrskyn toimitussihteeri Rimpiläisen kirjoittama pakina *Elegia* on niin ikään kevyt tuulahdus raskaamman sisällön rinnalla. Se käsittelee aihetta kepeästi, pakinalle tyypilliseen kaulokirjalliseen tyyliin.

Reportaasi

Reportaasi on juttutyyppi, joka on uutista huomattavasti vähemmän ajankohtainen ja monia lähteitä käyttävä todellisuuden kuvaus. Reportaasin tarkoituksena on pohjata sekä faktoihin, että kirjoittajan persoonallisiin havaintoihin, tunteisiin, tunnelmiin ja näkemyksiin siten, että kirjoittajan läsnäolo kuuluu tekstissä. (Kuutti 2006, 186.)

Myrskyn pääjuttu, kirjan viimeisiltä sivuilta löytyvä, Mäkilän kirjoittama *Naapurintytöt*, on omaelämäkerrallinen reportaasi 1980-luvulla syntyneen ikäluokan elämästä.

Kuvareportaasi

Viimeisen luvun aloittava kuvareportaasi *Vailla työtä* on melko tyypillinen kuvareportaasi. Se esittelee jutun aiheen kuvajournalismin keinoin, käyttämällä tekstiä ainoastaan otsikoinnissa ja kuvateksteissä.

Vakavakin aihe keventyy ja helpottuu kuvallisen ilmaisun kautta. *Vailla työtä* käsittelee vakavaa ja ajankohtaista aihetta, nuorten aikuisten työttömyyttä, kevyesti, tuoden aiheen myös lukijan lähelle. Avustaja Männikkö kuvasi jutussa esiintyvää Jaakkoa usean kuukauden ajan, etsien samalla faktatietoa aiheesta tilastoista ja tutkijoilta.

Kuvareportaasi on rakennettu pitkälti niin sanotun Lifen kaavan mukaan. Lifen kaava on Life-lehden alun perin lanseeraama, nykyisin vakiintunut kuvareportaasin muoto, joka koostuu keskenään hyvin erityyppisistä ja eri lailla rajatuista valokuvista (Kero, S. 2011).

Feature

Kolmesta ensimmäisestä luvusta löytyy feature-juttujen jäljitelmiä. Feature on juttu, joka käsittelee ilmiötä ja ajan tapoja eri näkökulmasta (Aikakausmedia 2002). Nämä jutut ovat *Köyhä opiskelija*, *Jos olisin poika* ja *Himoreissaajat*. Viimeisessä luvussa aikuisuus feature-jutun korvaa reportaasi.

Henkilöhaastattelu

Henkilöhaastatteluiksi on luettavissa neljä juttua: *Sairaana kaunis maailma*, *Toisessa todellisuudessa*, *Muotia koko elämä* ja *Tähti*. Esimerkiksi *Toisessa todellisuudessa* -juttu vastaa kysymykseen, millaista on olla mieleltään sairas, *Tähti* taas siihen, millaista on olla entinen lapsitähti. Taustoitettu henkilökuva on tavallisin henkilöhaastattelutyyppi (Aikakausmedia 2002).

Neuvokki

Myrkystä löytyy yksi neuvokki, *Sijoittamisen salatiede*, joka tuo Arki-lukuun muusta aineistosta poikkeavan näkökulman rahasta. Neuvokin ideana on neuvoa lukijaa, toimia eräänlaisena kuluttaja-asiantuntijana ja vinkkaajana. Halusimme neuvokin avulla tuoda lukijan lähelle helposti ymmärrettävää tietoa sijoittamisesta, sillä kohderyhmä kokee omien kokemustemme mukaan aihealueen haasteellisena. (Mediakasvatus Metka 2007.)

Silppujuttu

Myrskyssä on kaksi niin kutsuttua silppujuttua, *Leimaa jalkeaan* sekä *Työn tekijät*, jotka ovat erityisen kevyitä ja pohjaavat nimenomaan tavallisten ihmisten kokemuksiin jostain aiheesta. Silppujutut ovat eri aloja – tässä tapauksessa tatuointeja ja työtä – käsitteleviä lyhyitä koosteita (Aikakausmedia 2002).

Kumpaankin juttuun on valittu 1980-luvulla syntyneiltä henkilöitä kertomaan minämuodossa ajan ilmiöstä ja elämänvalinnoista ja suhtautumisestaan työhön. Nämä jutut ovat raskaamman sisällön keskellä tarkoitettuja eräänlaisia välipaloja, jotka keventävät lukukokemusta (vrt. Rantanen 2007, 180–181).

4.2 Juttujen työprosessi

Myrskyn juttujen tiedonhankinnassa tärkeimpinä lähteinä käytettiin jutuissa perinteiseen journalistiseen tapaan haastateltavia – kohderyhmän itsekin kuuluvia 20–30-vuotiaita nuoria aikuisia. 1980-luvulla syntyneet naiset ja miehet toimivat myös monen jutun taustahaastateltavana, inspiraationa ja kiinnostavuuden testaaajina. Lisäksi lähteinä käytettiin kulloisenkin aiheen alan asiantuntijoita, tilastoja ja tutkimuksia.

Jokainen kirjoittaja vastasi itse juttujen tiedonhankinnasta ja lähteiden käytöstään. Toimituskokouksissa tarkastimme lähteitä ja neuvoimme toisiamme niiden käytössä. Käytimme lähteitä kriittisesti ja tarkasti valikoiden. Kaikkien Myrskyssä julkaistujen juttujen lähteet on liitetty raportin lopusta löytyvään lähdeluetteloon (Liite 7).

Hyvä juttu ei ole ainoastaan sisällöltään kiinnostava, vaan myös oikeakielinen ja selkeä. Teksti on valmis vasta sitten, kun se on oikoluettu ja sen faktat on tarkistettu useaan kertaan. (Kotilainen 2003 , 216.)

Myrskyn juttujen editointi noudatti juttukohtaisen editoinnin etenemistä toimitustyössä. Se koostui erityisesti ohjaavasta, käsittelevästä ja viimeistelevästä editoinnista. Ohjaava editointi tarkoittaa toimittajan ohjaamista juttuaiheen rajauksessa ja jalostamisessa, sekä tämän auttamista jutun rakenteen hahmottamisessa ja kehittämisessä (Töyry, Rätty & Kuisma 2008, 63). Kaikkien Myrskyn juttujen ensimmäiset versiot käytiin läpi koko toimituksen voimin. Erityisesti avustajien jutut sekä Myrskyn aloitusjuttu, *Jos olisin poika*, käsiteltiin useaan otteeseen ohjaavan editoinnin keinoin.

Käsittelevällä editoinnilla tarkoitetaan erityisesti tekstin rytmin, tyylin, kieliopin ja oikeinkirjoituksen hiontaa (Töyry, Rätty & Kuisma 2008, 77). Jokainen ydintoimituksen jäsen teki omia havaintojaan tekstien sisällöstä, oikeakielisyydestä ja rakenteesta. Rimpiläinen keskittyi toimitussihteerinä erityisesti juttujen oikeakielisyyteen ja käsittelevään editointiin. Juttuja muokattiin ja kirjoitettiin uudelleen vertaispalautteen perusteella, ja parannellut jutut arvioitiin ja oikoluettiin vielä kertaalleen.

Ydintoimitus korjasi ja muokkasi juttuja vielä taittovaiheessakin. Toimitus muotoili editoijana otsikot, ingressit, nostot sekä kuvatestit. Tätä kutsutaan viimeisteleväksi editoinniksi. (Töyry, Rätty & Kuisma 2008, 99.) Kyse oli hienosäädöstä ja viimeistelystä – siitä, että jutut haluttiin hioa niin hyväksi kuin mahdollista.

Viimeisellä taittoviikolla Myrskyn avustajat kutsuttiin lukemaan Myrskyn kaikki jutut ja antamaan niistä palautetta. Avustajien huomioiden perusteella juttuihin tehtiin muutoksia ja niiden rakenteita muokattiin, mikäli ydintoimitus koki sen tarpeelliseksi.

Kun Myrsky oli taitettu valmiiksi, toimitus luki sen vielä yhdessä ääneen. Näin huomattiin viimeisetkin julkaisun sivuille kummittelemaan jääneet kirjoitusvirheet ja taitosta johtuvat kömmähdykset.

Myrskyn otsikoinnissa pyrittiin pitämään yhtenäinen selkeä linja. Otsikot ovat lyhyitä, korkeintaan kaksisanaisia ja hieman maalailevia. Ne istuvat julkaisun kirjallisjournalistiseen tyyliin ja ovat sekä informatiivisia että leikkisiä.

Hyvä otsikko on eräänlainen jutun myyntiteksti ja se ennemminkin nähdään kuin luetaan. Otsikoinnissa yksinkertaisuus todellakin on kaunista, sillä liiallinen kikkailu saattaa johtaa siihen, ettei otsikko avaudu lukijalle lainkaan. (vrt. Rantanen 2007, 114.)

4.3 Valitut jutut tekijöiden sanoin

Myrskyn jutut jaettiin tekijöille muun muassa omien kiinnostuksen kohteiden ja toiveiden perusteella. Lisäksi tärkeä peruste tehtäviä jaettaessa oli se, kuinka paljon kukin käyttäisi aikaa produktin muihin osa-alueisiin. Tässä alaluvussa Mäkilä, Toikka ja Rimpiläinen kertovat valitsemansa jutun syntytarinan.

4.3.1 Elina Rimpiläinen: Työn tekijät värikuvina

Kuva 2. Kaksi ensimmäistä sivua jutusta *Työn tekijät*.

Kuvapainotteinen, silppujuttutyypinen juttu oli yksi niistä Myrskyn teksteistä, jotka kokivat jo suunnitteluvaiheessa melkoisen muodonmuutoksen. Jutun alkuperäinen idea

oli esitellä mielenkiintoisia ihmisiä heidän omistamiensa tavaroiden kautta. Varhaisimmissa juttuluetteloissa juttu kulki muun muassa työnimellä *Mitä löytyy laukusta?*

Varhain syksyllä kävimme työstämättömiä juttuja läpi ja laukujuttu muutti muotoaan. Jutun kantavaksi voimaksi päätettiin ottaa valokuvat, joissa tuodaan esille pieniä yksityiskohtia ihmisistä ja heidän omaisuudestaan. Kuvien lomaan oli tarkoitus ottaa jokin yksittäinen sitaatti, joka kuvastaisi esimerkiksi haastateltavan arvomaailmaa tai näkemyksiä omasta sukupolvestaan.

Työn tekijät on juttu, joka muotoutui tekemisen myötä. Haastateltaviksi valikoituneet henkilöt vaikuttivat jutun sisältöön ja näkökulmaan tavallistakin enemmän. Päätin, että jutun teema on työ, mutta sen, mistä näkökulmasta työtä käsiteltiin, päättivät haastateltavat. Oli puhdasta sattumaa, että kaikki haastateltavani olivat päätyneet tekemään sellaista työtä, josta olivat haaveilleet.

Haastateltavat löytyivät erilaisten kytkösten kautta lähipiiristäni. Sovimme yhdessä toimitustiimin kanssa, että ainoa vaatimus jutussa esiintyville henkilöille oli syntymävuosi: halusimme juttuun joko aivan 1980-luvun lopussa tai alussa syntyneitä henkilöitä. Tämä johtui siitä, että Myrskystä puuttuivat sen ikäiset ihmiset.

Haastattelin ja kuvasin ihmiset yksi kerrallaan, heidän itse valitsemissaan paikoissa. Tämä asetti haasteita erityisesti valokuvaamisen suhteen, sillä hämärtyvät syysillat ja kuvaustaitoni eivät olleet paras mahdollinen yhdistelmä. Valitettavan monien kuvien kohdalla sain huomata, että valotus- tai muut asetukset olivat poskellaan, ja että esimerkiksi sommittelultaan hyviä kuvia ei voinut teknisten heikkouksien vuoksi käyttää.

Jussi Karin jouduin jopa pyytämään uudelleen kuvattavaksi, mutta onneksi aikataulumme sattui hyvin yksin ja sain napattua hänestä ylimääräisiä, ensimmäisiä kuvia parempia otoksia.

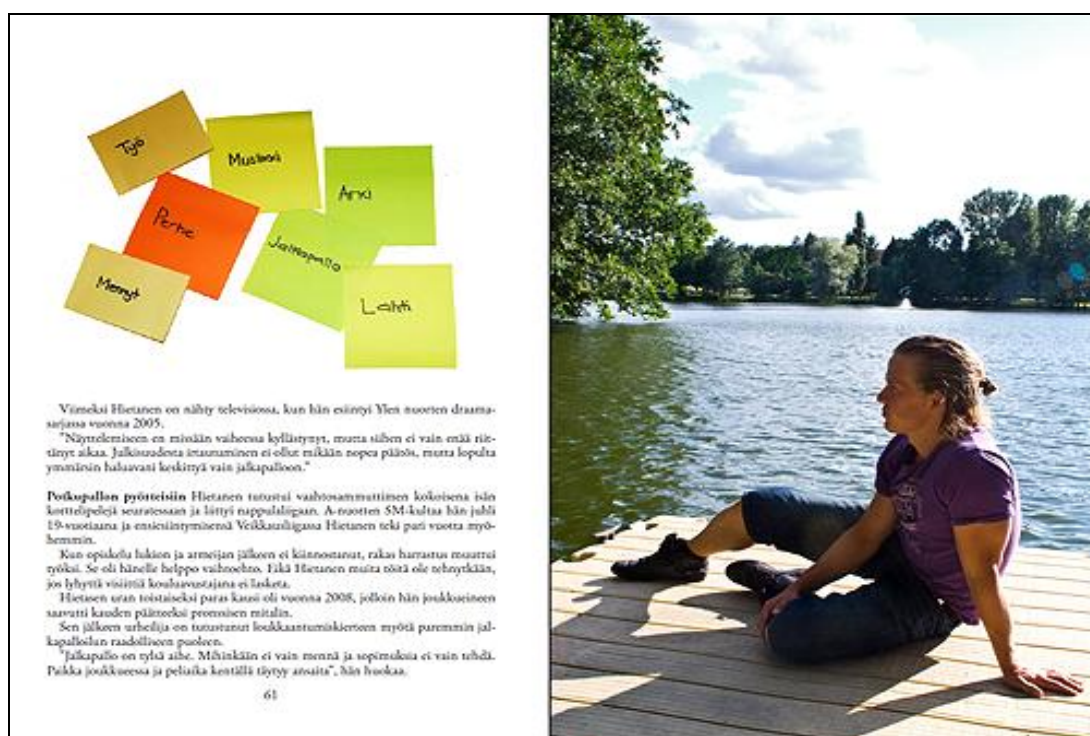
Jos jutun kuvitus tuotti harmaita hiuksia, tasapainotti kirjoittamistyön helppous tätä huomattavasti. Oli toki haastavaa koettaa tiivistää haastateltavien perimmäiset ajatukset

selkeiksi ja kompakteiksi kokonaisuuksiksi, mutta kyse oli lopulta lähinnä haastateltavien kommenttien editoimisesta.

Jutun visuaalinen ilme syntyi rehellisesti sanottuna vasta taittopöydällä. Minulla oli epämääräinen mielikuva siitä, miltä halusin jutun näyttävän, mutta lopulliset päätökset tein taittaessani. Toikka ja Mäkilä kommentoivat taittovaiheessa suunnitelmiani ja antoivat neuvoja.

Muotokuvatyyppisten kuvien viereen sommitellut yksityiskohtaneliöt olivat villi kokeilu, joka osoittautui mielestäni hyvin toimivaksi. Tiivis, neliön muotoinen rajaus toimii yksityiskohtien esittelyssä kerrassaan mainiosti, ja olen hyvin ylpeä taitostani. Kokonaisuudessaan juttu on mielestäni hyvä ja tiivis ja onnistuu kuvaamaan esittelemiään henkilöitä realistisesti.

4.3.2 Virvamaría Toikka: Konsta Hietasen henkilökuva – näin Tähti syntyi

Kuva 3. Kaksi sivua jutusta Tähti.

Koska toimitus piti henkilöjuttujen kirjoittamista yhtenä vahvuuksistani, sain tehtäväk-
seni kirjoittaa henkilökuvan jostakin 1980-luvulla syntyneestä henkilöstä, joka kuvastaisi

ikäpolveamme. Halusimme, että haastateltava olisi joku julkisuudesta tuttu henkilö, johon jokaisen meistä olisi mahdollista samaistua. Tästä käytimme esimerkkinä Antti Tuiskua, joka on saavuttanut Idols-kilpailussa menestymisen myötä paljon mainetta ja kunniaa. Silti hän ei ole ylpistynyt saavutuksistaan.

Jo toukokuun alussa selvisi, että Antti Tuiskun haastattelu ei onnistuisi. Olimme jälleen nollapisteessä henkilökuvan kanssa. Pian Elina paljasti tuntevansa lapsuutemme superjulkikkisen Konsta Hietasen. Hietanen oli kadonnut julkisuudesta eikä antanut haastatteluja, mutta Elinan suostuttelujen jälkeen hän lupasi tehdä poikkeuksen.

Sovimme Hietasen kanssa haastattelun elokuun alkuun, ja lähdimme yhdessä Pin kanssa tapaamaan häntä Lahteen. Koska haastateltavana oli Hietasen tapainen julkisuutta karsastava henkilö, rakensin haastattelutilanteen tavallisuudesta poikkeavaksi. Pelasimme ikään kuin muistipeliä Hietasen elämällä. Post-it -lapuille kirjoitetut sanat rakensivat haastattelun rakenteen ja samalla varmistin, että en unohtaisi esittää yhtäkään kysymystä. Aluksi Hietanen kummasteli haastattelutekniikkaani, mutta lopuksi kehui sitä hauskaksi ja hyväksi keinoksi.

Jutun suunniteltu rakenne muuttui huomattavasti alkuperäisestä Hietasen elämäntilanteen vuoksi. Halusimme korostaa jutulla hänen tarinaansa, saada hänet pohtimaan aikuistumista, tehtyjä valintoja ja lisäksi sivuta mennyttä ja tulevaa. Haastateltavana Hietanen oli aluksi hyvinkin varautunut, mutta rentoutui selvästi haastattelun edetessä. Kaiken kaikkiaan vietimme aikaa yhdessä muutaman tunnin ja Hietanen innostui lopulta esittelemään kahdelle helsinkiläiselle toimittajalle hieman tarkemmin kesäistä Lahtea.

Kirjoitusprosessin pääsin aloittamaan työkiireideni vuoksi vasta syyskuun alussa. Vaikka kuuntelin nauhuristani Hietasen kommentteja useampaan kertaan, alkuun pääseminen oli vaikeampaa kuin osasin odottaa. Lopulta noin 7 000 merkkiä syntyi helposti yhden viikonlopun aikana. Muutamaa päivää myöhemmin järjestimme palautepalaverin, jossa Pi ja Elina antoivat tekstistäni palautteen. Saatujen kommenttien perusteella muokkasin Hietasta käsittelevän tekstin valmiiksi.

Pidin nyrkkisääntönä sitä, että Hietasen tarinan piti olla yksi Myrskyn pitkistä jutuista. Olimme kuitenkin sopineet, että jokaisesta jutusta saisi kirjoittaa juuri niin paljon kuin teki mieli, kunhan se mahtuisi edes jotenkin annettuihin raameihin. Sivujen vähentäminen tai lisääminen oli Myrskyn tapauksessa helppoa, kun mainokset tai tarkat sivumäärät eivät rajoittaneet kokonaisuuden syntymistä.

Lopputulokseen olen varsin tyytyväinen. Myös Hietanen kehui tekstiä ja sen sisältöä seuraavasti:

Oikeesti hyvä juttu! Koeta säilyttää sama raikkaus ja intensiivisyys sitten paatuneena toimittajanakin.

Otsikko oli oma ideani ja se oli oikeastaan koko ryhmälle selkeä valinta. Pyörittelimme muutamia muitakin otsikkoideoita, mutta Tähti kuvasti meistä Hietasen olemusta ja elämää parhaiten: hän oli tenavatähti, joka tuntui syntyneen mikrofoni kädessään kameran eteen.

4.3.3 Pi Mäkilä: Naapurintytöt. Reportaasin syntytarina.

Kuva 4. Pari ensimmäistä sivua jutusta Naapurintytöt.

Naapurintytöt-reportaasi suunniteltiin Myrskyn pääjutuksi. Sen työnimi *Mitä meistä tuli?* nivoi yhteen Myrskyn teeman, 1980-luvulla syntyneiden nuorten aikuisten arjen ja elämän – sen, mistä koko idea Myrskyn syntyyn lähti liikkeelle. Halusimme selvittää, mitä ikäluokallemme kuuluu nykyisin ja mitä meille tapahtui.

Tarkoituksena oli koota yhteen 4–5 hengen porukka, joka olisi leikkinyt lapsuudessaan tiiviisti keskenään ja kenties erkaantunut myöhemmin. Koska kyseessä oli reportaasi, oli nimenomaan tarkoituksenmukaista, että jutun kirjoittajana olisin vahvasti itse läsnä tekstissä. Valikoin mukaan 1990-luvun leikkiporukkani lapsuudenmaisemistani, ja heittäydin matkaan.

Haastattelin juttua varten pikkusiskoani Rosa Mäkilää, luokkakaveriani Mette Mäkistä sekä entistä naapuriani Katri Wallénia. Viimeksimainitun kanssa en ollut ollut tekemisissä yli kymmeneen vuoteen, Mäkistä tapasin silloin tällöin ja siskoani useammin.

Haastattelin Mäkilää ja Mäkistä heidän kotonaan kesällä, ja löydettyäni Wallénin Facebookista, sovin haastattelun myös hänen luokseen Keravalle. Samalla vierailin kotikujallani Sipoossa haistelemassa ja maistelemassa tunnelmia.

Kysyin kaikilta haastateltaviltani samat peruskysymykset ja keskityin erityisesti haastateltavien omiin kokemuksiin lapsuudestaan. Mitä heistä piti tulla isona, millaista oli olla lapsi 1990-luvulla? Pohdin samoja kysymyksiä itsekseni ja imin tietoa internetistä ja tutkimuksista. Halusin erityisesti selvittää myös sen, mitä meistä lopulta tuli ja mitä teemme nykyisin.

Valokuvasin haastateltavat haastatteluhetkillä heidän omissa kodeissaan, mutta jutun kuvitus vaati myös muuta. Aikataulumme vuoksi oli mahdotonta saada kaikki neljä samaan paikkaan samalla hetkellä, joten luovuin melko nopeasti ideastani ottaa yhteiskuva meistä.

Liitin mukaan arkistokuvia vanhempieni kotialbumeista ja valokuvasin vanhoja lelujani. Haastatellessani toistamiseen Mäkistä pyysin mukaan Saana Karhun kuvaamaan, jotta olisin itsekkin yhdessä kuvassa mukana. Lopputuloksesta tuli kiinnostava, muttei valokuvien osalta teknisesti niin hyvä, kuin olisin toivonut.

Juttua kuvatessani olimme suunnitelleet taittavamme Myrskyn vaakatasoon, joten keskityin valokuvauksessa erityisesti vaakakuvien ottoon. Taittoratkaisun vaihduttua pystysuuntaiseksi, oli pystykuvia liian vähän. Tästä syystä koko sivun valokuvia tuli mukaan vain yksi, sekin laadultaan keskinkertainen.

Jutun tekstin kirjoittaminen oli helppoa ja luontevaa, vaikka aihe olikin henkilökohtainen. Pääsin matkustamaan ajassa takaisin lapsuuteeni ja pohtimaan aikamme kulttuuria. Tekstiä oikoluettiin toimitusneuvostolla pariin otteeseen, jotta lopulta mukana olisi vain kaikista oleellisin tieto.

4.4 Sisällön kohdentaminen lukulaitteelle

Myrsky on ulkoasultaan hyvin yksinkertainen ja avara. Taitto pyrittiin pitämään selkeälinjaisena ja ilmavana siksi, että kirjaa olisi helppo lukea lukulaitteen lisäksi myös tietokoneen ruudulta. Useiden kokeilujen ja testien myötä toimitus löysi sopivat taittoratkaisut. Yhden sivun pakina- ja kolumnityyppiset tekstit on taitettu kahdelle palstalle, mikä erottaa ne selkeästi muusta sisällöstä.

4.4.1 Visuaalinen ilme ja lukulaitteet

Tablettitietokoneilla voi lukea lehtiä ja kirjoja sekä vaaka että pystysuunnassa. Tämän vuoksi useat laitteille tehdyt julkaisut on ohjelmoitu niin, että niiden eri elementit, kuten kuvat ja teksti, ovat sidoksissa toisiinsa ja siirtyvät sivulla omille paikoilleen, kun lukulaitetta käännetään. Näin julkaisuilla on usein ikään kuin kaksi taittomallia: vaaka- ja pystysuuntainen.

Taitto-ohjelmat, jotka on kehitetty tablettijulkaisujen ulkoasun luomiseen, ovat toistaiseksi niin kalliita, että jopa isot mediatalot joutuvat harkitsemaan kahdesti niiden hankintaa. Esimerkiksi tällä hetkellä suosituin käyttötarkoitukseen sopiva ohjelma, Woodwing, maksaa lähes 10 000 euroa. Käyttämisen ehtona on paitsi koko toimitusjärjestelmän ostaminen, myös teoksen julkaisusta maksaminen. Halvemmilla ohjelmilla ongelmaksi muodostuu niiden monimutkaisuus – ohjelmiston käyttäminen vaatii hyviä koodaustaitoja. Myös mahdollisuus tuottaa vuorovaikutteista sisältöä kärsii. (Heikkilä, H. 2011a.)

Kolmen korkeakouluopiskelijan opinnäytetyön nollabudjettia emme edes yrittäneet venyttää kattamaan kymmenien tuhansien eurojen ohjelmistohankintoja. Kysyimme HAAGA-HELIA Ammattikorkeakoulun tietojenkäsittelyn koulutusohjelmasta apua julkaisun koodaukseen. Apua ei kuitenkaan herunut, joten päätimme, että osaamme julkaista yksinkertaisen teoksen itsekin.

Tablettitietokoneiden hienous on siinä, että ne luovat uudenlaisia ominaisuuksia myös perinteisemmillä ohjelmilla luotuun sisältöön. Esimerkiksi iPadin oma Bookman-ohjelma luo luettavalle tiedostolle automaattisesti aikajanatyypin sisällysluettelon, jota vierittämällä julkaisun selaaminen on hyvin helppoa. Lisäksi sivuja voi suurentaa ja pienentää, mikä mahdollistaa esimerkiksi kuvien tarkastelun lähietäisyydeltä. Päätimme käyttää tätä ominaisuutta Myrskyn julkaisussa.

4.4.2 Sisällön kohdentaminen lukulaitteelle

Tablettitietokoneelle kohdennetun journalistisen sisällön tulee olla eräänlainen netti- ja printtimedian yhteenliittymä. Koska julkaisuja luetaan kuin kirjaa, voivat tekstit olla pitkiäkin. Toisaalta on otettava huomioon kaikki ne lisäominaisuudet, joita laite mahdollistaa ja pohdittava, tuovatko ne todellista lisäarvoa journalistiselle sisällölle. (Heikkilä, H. 2011b.)

Monet tablettitietokoneelle suunnatut julkaisut painottuvat selkeästi sisällön visuaalisuuteen, mikä on luonnollinen seuraus siitä, että kuvat pääsevät lukulaitteilla tarkasteltuna oikeuksiinsa.

4.4.3 Myrskyn tekninen toteutus

Myrsky on taitettu Adobe InDesign CS4 -ohjelmalla ja käytännössä kaikki sen interaktiiviset ominaisuudet ovat joko lukulaitteiden omien ohjelmien luomia (selaus, sivun vierittäminen, suurentaminen ja pienentäminen). Sisällysluettelon linkitykset on tehty Adobe Acrobat -ohjelmalla.

InDesign CS4:llä on teoriassa mahdollista tehdä interaktiivisia ePub-tiedostoja, joissa elementit kulkevat rinnakkain ja jotka mukautuvat lukulaitteen asennosta riippuen näytölle sopiviksi. Koska halusimme tuoda Myrskyn myös sellaisten lukijoiden saataville, joilla ei lukulaitteita ole, olisi meidän ePub-version lisäksi pitänyt taittaa koko kirjasta toinen, PDF-versio. ePub-versio soveltuu melko yksinkertaiseen julkaisuun, eikä se toimi kaikilla lukulaitteilla. Jokaiselle laitteelle on olemassa myös oma julkaisumuotonsa, mutta sellaisen käyttäminen rajaa julkaisun jakelun vain tietynlaisten laitteiden omistajiin. (Heikkilä, H. 2011b.)

Nollabudjettimme vaikutti huomattavasti siihen, että päädyimme käyttämään PDF-tiedostoa. ePub julkaisujen tekeminen ei ollut resursseillamme mahdollista. PDF:ää pystyisi lukemaan sekä tablettitietokoneilla – jolloin laite itsessään loisi vaadittavat erityisominaisuudet – että millä tahansa tietokoneella.

Yksi ratkaiseva syy Adobe InDesign CS4:n ja Adobe Acrobatin käyttämiseen oli se, että ne olivat oppilaitoksessamme saatavilla ja niissä oli asianmukaiset käyttöoikeudet.

Adoben InDesign -perheen tuorein lisäys, InDesign CS5.5 soveltuisi nimenomaan sähköisten julkaisujen tekoon, mutta siihen pääsimme tutustumaan vain kokeiluversiona.

4.4.4 Myrskyn taitto ja typografia

Kuten aiemmin on todettu, Myrsky on paitsi sisällöltään myös ulkoasultaan eräänlainen kirjan, aikakauslehden ja verkkojulkaisun välimuoto.

Pitkät jutut päätettiin taittaa yhdelle palstalle, mikä saa aikaan kirjamaisen ulkoasun ja helpottaa lukemista. Jopa monet tutkimamme aikakauslehdet, kuten naistenlehti Olivia, käyttävät lukulaiteversioissa yksipalstaista taittoa. Lyhyemmät jutut (alkusanat, pakina, kolumni) taitettiin kahdelle palstalle.

Alkuperäisistä suunnitelmista huolimatta Myrsky taitettiin lopulta pystyyn, yksisivuiseksi, yhdelle palstalle. Merkittävin syy tähän oli se, että pystysuuntainen esitystapa koettiin kokeilujen jälkeen kaikkein miellyttävimmäksi ja helppolukuisimmaksi. Yksisivuisella taitolla tehtiin myös selkeää pesäeroa printtilehtiin – Myrsky on selkeästi tarkoitettu vain lukulaitteille, eikä sitä kuulu tarkastella aukeamittain. Lähes kaikki lukulaitteille tehdyt tai sovitetut lehdet ja muut julkaisut on tarkoitettu luettavaksi ensisijaisesti pystysuunnassa.

Kirjamaisuuden häivyttämiseksi päätettiin ottaa käyttöön aikakauslehtimaailmasta ingressit, jotka kuitenkin taitettiin muistuttamaan satukirjoista tuttuja lukukuvauksia (vrt. ”Ensimmäinen luku, jossa...”).

Toimitus pohti fonttivalintoja pitkän aikaa ja päätyi lopulta käyttämään kahta päätteellistä antiikvafonttia, Adobe Garamond Prota ja Minion Prota. Nämä perusteltiin sillä, että fontit näyttivät hieman kaunokirjallisemmilta kuin päätteettömät vaihtoehdot, ja esimerkiksi kaunokirjallisuudessa ja sanomalehdissä käytetään nimenomaan antiikvafontteja (vrt. Korpela 2010, 81).

Otsikoiden fontti vaihdettiin myöhemmin päätteettömäksi Myriad Proksi, sillä asiantuntijapalautteen mukaan valinta sopi julkaisun nuorekkaaseen tyyliin paremmin, eikä kahden antiikvafontin sekoittaminen näyttänyt mielekkäältä (Heikkilä, H. 2011b). Lisäksi päätteettömät groteskifontit soveltuvat nimenomaan lyhyiden tekstien esittämiseen (Korpela 2010, 81).

Uuden sähköisen julkaisun luomisprosessin tärkeimpiä osia on laitteiden ja tehtyjen ratkaisujen yhteensovittaminen. Kaikki tehdyt suunnitelmat oli testattava, sillä se mikä näyttää hienolta tietokoneen ruudulla tai paperilla ei välttämättä sitä ole tablettitietokoneella. Esimerkiksi vielä keväällä Myrskyn toimitus haaveili vaakataitosta, joka kuitenkin hylättiin testausvaiheessa. Myrskyyn suunniteltu ulkoasu ei päässyt vaakataitossa oikeuksiinsa.

4.4.5 Valokuvat ja kuvitus

Myrskyn juttujen kuvitusmaailman suunniteltiin alusta saakka yhteisvoimin. Toimitus piti kirjan kuvallista ilmaisua tärkeänä, sillä valokuvat ja kuvitus olisivat ne asiat, joihin lukija ensimmäiseksi kiinnittäisi huomionsa. Kuva vetoaa voimakkaasti lukijan tunteisiin, avaa tiedon lukijalle ja tukee tekstiä tuoden siihen jotain uutta (Rantanen 2007, 19).

Erityisen korkealle arvotettiin kuvallisen ilmaisun yhteensopivuus tekstin ja taiton kanssa. Toimitus halusi tehdä Myrskystä aikakauslehden kaltaisen visuaalisen viestimen, joka tarjoaisi lukijalle elämyksiä oman tyylinsä kautta.

Valokuva on elementti, joka huomioidaan teoksen sivuilta ensimmäisenä. Kuvalla on tärkeä tarinankerronnallinen tehtävä, sillä yksittäinenkin hyvä kuva voi kertoa kiehtovan tarinan. Hyvässä kuvassa on myös paljon sekä konkreettisia että henkisiä merkityksiä. (Rantanen 2007, 135.)

Aikakauslehdet pitävät tablettiversioitaan erinomaisena kanavana jakaa lukijoille katsotavaksi enemmän valokuvia kuin printtimediassa koskaan olisi mahdollista (Salminen, J. 2011).

Tablettitietokoneiden taustavalo ja resoluutio mahdollistavat sen, että valokuvat näyttävät keskimäärin esimerkiksi iPadilla erittäin hyviltä (Heikkilä, H. 2011a). Tästä syystä toimitus halusi alusta saakka Myrskyyn ammattimaisia valokuvaajia. Koimme valokuvien olevan erittäin tärkeässä osassa lukulaitte pohjaisessa kirjassa.

Valokuviin valittiin pääasiassa haastateltaviamme, ihmisiä, jotka antaisivat 1980-luvulla syntyneelle ikäluokalle kasvot. Kuvamateriaali koostui lopulta lähinnä henkilökuvista sekä tulkitsevista reportaasikuvista. Valokuvat kuvattiin pääasiassa Canonin ja Nikonin kameroilla.

Kuvankäsittely tapahtui Adobe Photoshop CS4 -ohjelmistolla joka edustaa alan yleistä standardia. Kuvatoimittajan tehtäväksi jäi kuvien sävyjen ja valituksen hienosäätö, kuvien rajaukset sekä kuvakoon muuntaminen tabletilaitteelle sopivaksi. Muutama valokuva syvättiin taiton selkeyttämiseksi.

Tablettiversiolle muokkaus ei vaatinut kuvankäsittelyltä suuria printtimestä poikkeavia järjestelyjä. Valokuvien resoluutio muokattiin muutamassa suuremmassa kuvassa hieman normaalia pienemmäksi (240dpi), sillä kaikki lukulaitteet eivät pystyneet lukemaan printtimediaan sopivia suurikokoisia (300dpi) kuvatiedostoja. Valokuvien väriasetuksina käytimme verkkoon soveltuvaa RGB:tä.

Mäkilä oli päävastuussa Myrskyn valokuvista, mutta myös Rimpiläinen ja Toikka kuvasivat muutamaan juttuun. Avustajista vain Männikkö ja Suomalainen osallistuivat valokuvaamiseen.

4.4.6 Kansikuva

Kansi on aikakauslehden tärkein sivu (Rantanen 2007, 85). Sama pätee myös kirjaan, vaikka se olisikin ladattavissa ainoastaan sähköisen kirjakaupan hyllyltä. Kansi on paitsi myyntisivu, myös kirjan kasvokuva, joka avaa ikkunan lukijan mielikuviiin kirjasta. Hyvä kansi on selkeä, tunteisiin ja uteliaisuuteen vetoava sekä lupauksia antava (Rantanen 2007, 89).

Kansikuvalla on painoarvoa, sillä sen tarkoituksena on houkutella lukija kiinnostumaan kirjan sisällöstä (Kuisma 2008, 59).

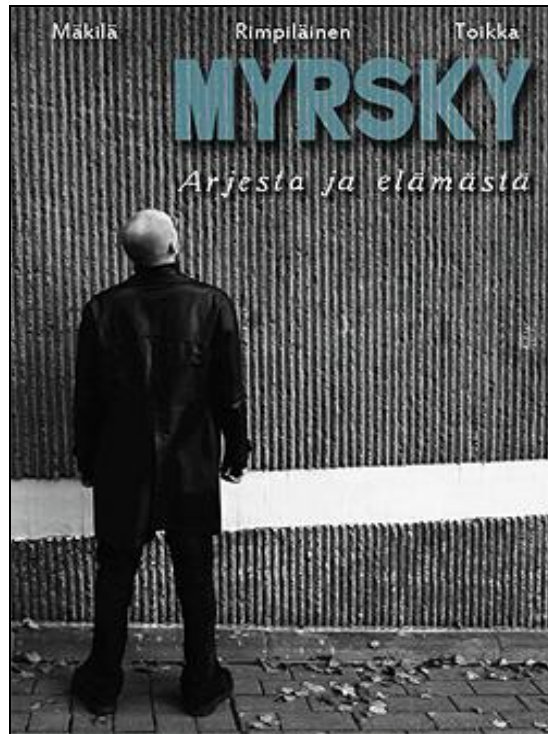
Koska Myrsky päätyi ainoastaan sähköisten kirjakauppojen hyllyille, ei kansikuvalla ollut samanlaista merkitystä kuin painetulla kirjalla tai lehdellä. Myrskyn tapauksessa tärkeintä olisi, että kansi herättäisi lukijan huomion ja kiinnostuksen jatkamaan kirjan lukemista.

Mäkilä, Rimpiläinen ja Toikka pitivät kansikuvan suunnittelua haasteellisena e-kirjan luonteen ja nimen takia. Kirjan nimi, Myrsky – Arjesta ja elämästä, oli jo itsessään ristiriitainen, ja sen pohjalta oli vaikea luoda kirjan sisältöä kuvaavaa kansikuva. Valokuva ei saisi olla liian abstrakti tai vaikeaselkoinen.

Yksittäisen henkilön nostaminen Myrskyn ”kasvoiksi” olisi tuntunut radikaalilta ratkaisulta, eikä ketään julkaisussa esiintyvää haastateltavaa haluttu nostaa yksin tähän tehtävään.

Lopulta Mäkilä päätyi ratkaisuun, jossa logo oli kannen ainoa värillinen elementti. Mustavalkoisuus pelkistää kuvaa, ja kuvan mies, anonyymi kohderyhmään kuuluva henkilö, antaa Myrskylle näkymättömät kasvot. Kasvottomuus on tietoinen valinta, sillä tekijät eivät halunneet henkilöidä Myrskyä.

Kansi on sommiteltu melko perinteisten esteettisten näkemysten mukaisesti kultaisen leikkauksen linjojen sisään. Tekijöiden nimet ovat kannen yläreunassa, kuten kirjojen kansissa yleensä. Kansikuvan mieshenkilö katsoo logoon, jolloin näiden kahden välille syntyy yhteys. Logo on upotettu kuvaan siten, että se näyttää maalaukselta harmaassa betoniseinässä.

Kuva 5. Kansikuva.

Kansi on saanut lukijoilta paljon palautetta ja se on selvästi jakanut mielipiteet. Osa se miellyttää rauhallisella tunnelmallaan, koska se on selkeä ja kiinnostava. Osa pitää kantta värimaailman vuoksi luotaantyöntävänä ja epäkerronnallisena. He näkevät ongelmana sen, ettei kannessa näy jutuissa esiintyviä henkilöitä, mikä aikakauslehden kannessa on suosittu ja myyvä ratkaisu.

4.4.7 Logo

Logo on lehden tärkein yksittäinen käsite, johon tiivistyy mielikuva lehden sielusta ja kehosta. Logo on teoksen nimi muotoiltuna typografisesti ja pysyvästi tiettyyn asuun, jolloin siitä muodostuu kuva. (Rantanen 2007, 98.)

Mäkilä aloitti logon suunnitteluprosessin toukokuussa 2011. Logoon mahdollisimman selkeä ja yksinkertainen fontti, joka tukisi kirjan taittoratkaisuja. Ehdotuksia logoksi oli lopulta useampi, joista julkaistavaksi päättyi selkein ratkaisu. Logon fontti muistuttaa kirjan sisäsivuillakin nähtävää groteskifonttia, Myriad Pro:ta.

Kuva 6. Logo.

Tekijänoikeuskysymysten välttämiseksi Mäkilä päätyi piirtämään logon käsin ja muuntamaan sen Adobe Illustrator CS5.5 -ohjelmalla verkkoon sopivaksi. Logon mustavalkoinen väritys muuttui kansikuvan varmistuttua turkoosiksi. Logon avulla kansikuva oli mahdollista muuttaa kiinnostavaksi, ja vahva turkoosi väritys vahvisti sen selkeää muotoilua.

4.4.8 Kuvitus

Piirroskuvaa käytetään silloin, kun jutun aihetta ei pystytä visualisoimaan valokuvalla. Kuvituskuva taipuu mahdollittomaan, ja sen avulla on mahdollista ottaa kantaa. Piirroskuvan avulla voidaan selittää ja analysoida asioita, ja sen avulla on helppo luoda persoonallinen, muista erottuva tyyli. (Rantanen 2007, 149–151.)

Kuva 7. Piirroskuvitus juttuun "Jos olisin poika" ja kuvituskuva juttuun "Sijoittamisen salatiede".

Myrskyyn päätyi lopulta neljä juttua, joiden kuvitukseksi perinteinen kuvajournalismi ei sopinut. Nämä jutut ovat *Jos olisin poika*, *Toisessa todellisuuksessa*, *Köyhä opiskelija* ja *Sijoittamisen salatiede*. Juttujen aiheet – arvot, mielisairaus sekä raha – olivat abstrakteja, ja niiden kuvittaminen valokuvilla olisi ollut äärimmäisen haasteellista ja jopa epäsopivaa.

Sijoittamisen salatiede -juttua varten kuvattiin Afrikan Tähti -lautapelin pelinappuloita ja leikkirahaa, jolloin kuvituksen avulla juttu sai uuden näkökulman. Samaa tekniikkaa käytettiin osassa valokuvia myös jutuissa *Tähti* sekä *Naapurintytöt*.

Muihin kuvitettuihin juttuihin Mäkilä piirsi kuvituskuvat käsin ja muunsi luonnokset Adobe Illustrator CS5.5 -ohjelmalla tabletille sopivaan, yksinkertaiseen muotoon. Kuvituksissa käytettiin samaa tekijää, sillä niiden haluttiin olevan keskenään samantyyllisiä ja luovan näin yhteneväisyyttä kirjan sivuille.

5 Myrskyn markkinointi ja julkaiseminen

Kun aloitimme työn tekemisen, oli selvää, ettei projektin ideana olisi rikastuminen, vaan oppiminen. Tiedostimme sen, että rahat, jotka projektiin käytettäisiin, olisivat pois omista pusseistamme. Suurimman voiton Myrskystä teki varmaankin HAAGA-HELIA Ammattikorkeakoulun Bistro-kahvila, kun ostimme kolmioleipiä, teetä ja limupulloja syysiltojen pimentyessä.

Edes avustajille ei pystytty maksamaan korvauksia. Heille oli tärkeämpää saada opintopisteitä muille kursseille tai julkaistuja juttunäytteitä.

Koska tarkoituksena oli tehdä kaikki itse, emme laskeneet projektille budjettia. Näin jällenpäin arvioisimme, että projektista syntyi kuluja lähinnä matkalipuista, kuvauksiin tarvittavasta rekvisiitasta ja mainostuksesta. Arvioiden mukaan summa on hieman yli 100 euroa.

5.1 Markkinointi ja mainostaminen ennen ja jälkeen Myrskyn

Koska Myrskyllä ei ollut lainkaan markkinointitiimiä, Mäkilä, Rimpiläinen ja Toikka hoitivat myös tämän tehtävän. Neuvoja markkinointiin saatiin useilta tahoilta, lähinnä koulun johdolta ja ystäviltä.

Markkinoinnin suunnittelumme jäi kuitenkin taka-alalle, sillä julkaisupäivän lähestyessä käytimme suurimman osan energiastamme julkaisumme hiomiseen. Päätimme ylimalkaisesti, että mainostaisimme työtämme sosiaalisessa mediassa, muttemme ymmärtäneet tehdä yksityiskohtaisempaa markkinointisuunnitelmaa. Siksi Myrskyn mainostus painottuikin jälkimainontaan.

Ennakkomarkkinointimme perustui teaser-lappuihin (”teaser” merkitsee mielenkiintoa herättävää, suurempaa mainoskampanjaa edeltävää mainosta) joiden jakelu alkoi HAAGA-HELIA ammattikorkeakoulun Pasilan toimipisteen Bistrossa ja luokissa viikolla 41 – kaksi ja puoli viikkoa ennen Myrskyn julkistamista.

Teaserin suunnitteli ja toteutti Mäkilä Rimpiläisen ja Toikan avustuksella. Teaser-laput olivat kooltaan käyntikortin kokoisia ja niitä jaettiin myös koulun ulkopuolella esimerkiksi Ylen ja Ilta-Sanomien toimituksissa. Laput saivat hyvää palautetta niin ulkonäöstään kuin informatiivisuudestaankin.

Kuva 8. Teaser-lappu. Suunnittelu ja toteutus: Pi Mäkilä.

Lisäksi HAAGA-HELIA Ammattikorkeakoulun käytäville ripustettiin viikkoa ennen Myrskyn ilmestymistä julisteita, joissa kehoitettiin tutustumaan Myrskyn blogiin, ja että samasta osoitteesta julkaisun saattaisi löytää 31.10.2011 lähtien. Halusimme mahdollisimman monen palaavan sivulle uudelleen.

Myös tekemillämme lehdistötiedotteilla oli tärkeä rooli Myrskyn mainostamisessa. Tiedotteet lähetettiin sähköpostitse lukuisiin medioihin ensimmäisen kerran viikkoa ennen Myrskyn ilmestymistä ja toisen kerran julkaisupäivän aamuna.

Lehdistötiedotteet jaettiin myös Journalismin koulutusohjelmassa työskenteleville leh-toreille viikolla 42. Työryhmä halusi, että koulutusohjelman henkilökunta saa tiedon työn tekemisestä jo ennen sen julkaisemista.

Julkaisupäivänä Pasilan toimipisteen käytävillä olevissa televisiossa aloitettiin Myrskyn mainoskampanja. Se sai jatkoa, kun tiedote julkaistiin HAAGA-HELIA ammattikor-keakoulun virallisille sivuilla (3.11.2011) ja oppilaskunta Helgan verkkotiedotteessa (14.11.2011).

5.2 Mainostaminen sosiaalisessa mediassa

Sosiaalisen median käyttö markkinointikanavana eroaa perinteisistä markkinointitavoista erityisesti siten, että se tuo mainostajan ja mainoksen kohteen keskusteluetäisyydelle toisistaan. Sosiaalisessa mediassa markkinointikin on sosiaalista. (Parise, Guinan, Weinberg 2008.)

Erilaiset sosiaalisen median viestintäkanavat olivat julkaisun luonteen ja erityisesti sen kohderyhmän kannalta tärkeitä Myrskyn mainostuksessa ja projektin edistymisen kuvaamisessa.

Toimitus luotti myös sosiaalisessa mediassa olevien verkostojen voimaan. Kun käyttäjä lisää tietoa esimerkiksi Facebook-sivulleen, hänen ei tarvitse erikseen soittaa tai lähettää sähköpostia kavereilleen. Tieto leviää sosiaalisessa mediassa kavereille ja joissakin tapauksissa kavereiden kavereille, se leviää sosiaalisessa mediassa viruksen lailla. (vrt. Tapscott 2010, 70–71.)

Käytimme Facebookia haastateltaviemme tavoittamiseen, mutta varsinaiseksi tiedonhankintakanavaksi se ei lopulta taipunut, sillä seuraajat ja lukijat eivät olleet halukkaita osallistumaan keskusteluun. Jopa modernissa maailmassa esimerkiksi haastattelut sujuvat yhä kaikkein kätevimmin kasvotusten tai puhelimitse.

Jotta sosiaalinen media olisi toiminut Myrskyä työstettäessä paremmin, toimituksen olisi pitänyt jo hyvin varhaisessa vaiheessa mainostaa Myrskyä erinäisillä keskustelupaltoilla ja verkkoyhteisöissä. Näin julkaisun teosta olisi kiinnostunut laajempi lukijakunta.

5.2.1 Blogi

Blogi on yhden tai useamman kirjoittajan ylläpitämä verkkosivu, jonne ylläpitäjät tuottavat uutta sisältöä niin, että vanhat sisällöt pysyvät yhä luettavissa. Blogien käyttötarkoituksia on monia. Niitä voidaan käyttäjästä riippuen käyttää esimerkiksi henkilökohtaisina nettipäiväkirjoina, yritysten markkinointikanavana tai esimerkiksi erilaisiin tiedotustarkoituksiin. (Alasilta 2009, 20.)

Myrskyn blogi (<http://myrsky-toimitus.blogspot.com>) oli yksi varhaisimmista tiedotuskanavistamme. Se perustettiin jo maaliskuussa 2011, ja projektin alkutaipaleella sen tarkoitus oli lähinnä kertoa julkaisun tekemisen edistymisestä ja herättää kiinnostusta julkaisua kohtaan.

Ensimmäiset blogimerkinnät olivat hyvin tiiviitä ja kirjoitusasultaan kevyitä. Blogi oli meille tietynlainen tuuletuskanava, johon saatoimme näpytellä päällimmäiset ajatuksemme projektin etenemisestä. Se toimi ikään kuin kevyempänä versiona raporttia varten tekemistämme muistiinpanoista.

Projektin loppuvaiheilla kirjailimme blogiimme viime hetken tunnelmia toimitustiloistamme, ja blogin viimeisessä merkinnässä on alkuperäisten suunnitelmien mukaisesti linkit, joista valmiin Myrskyn voi lukea. Myrskyn blogi on ladattu sen perustamisen jälkeen noin 3 500 kertaa.

Se, millaiset blogit saavat lukijoita, on usein kiinni sattumasta. Ahkeralla viraalimarkkinoinnilla (ts. linkin jakamisella sähköpostitse, sosiaalisessa mediassa ja muualla internetissä) olisi ollut mahdollista saada lisää kävijöitä blogiimme, muttemme ryhtyneet mainostamaan riittävän aikaisin.

Blogi oli kuitenkin selkeä tiedotuskanava, ja sitä lukemalla saa hyvän käsityksen työprosessimme inhimillisemmästä puolesta.

Myrskyn edellä

maanantai, 31. lokakuuta 2011

Myrsky – Arjesta ja elämästä

Tässä se nyt on: Myrsky!

[Lataa julkaisu tästä!](#)

Jos luet Myrskyä iPadilla, käytä Bookman-ohjelmaa. Galaxy Tabilla kannattaa käyttää Adobe Readeria. Jos taas luet tietokoneelta, parhaan lukuelämyksen saat [kikkaamalla tästä](#).

Artioita lukuhehät!

Toivottaa Myrskyn toimitus

Lähetetty Myrsky No 7.31 2 kommenttia

M O e f + Suostele iMä Ooogissa

Selitys

Myrsky
Sähköinen kirja-verkossa!

Päätoimittaja: Virvamarja Toikka
Toimittussihteerit: Eina Rimpiläinen
Art Director: Pi Mäkilä

Säät meihin yhteyden:
myrskytoimitus@gmail.com

[Tarkastele koko profiilia](#)

Blogiarkisto

▼ 2011 (28)

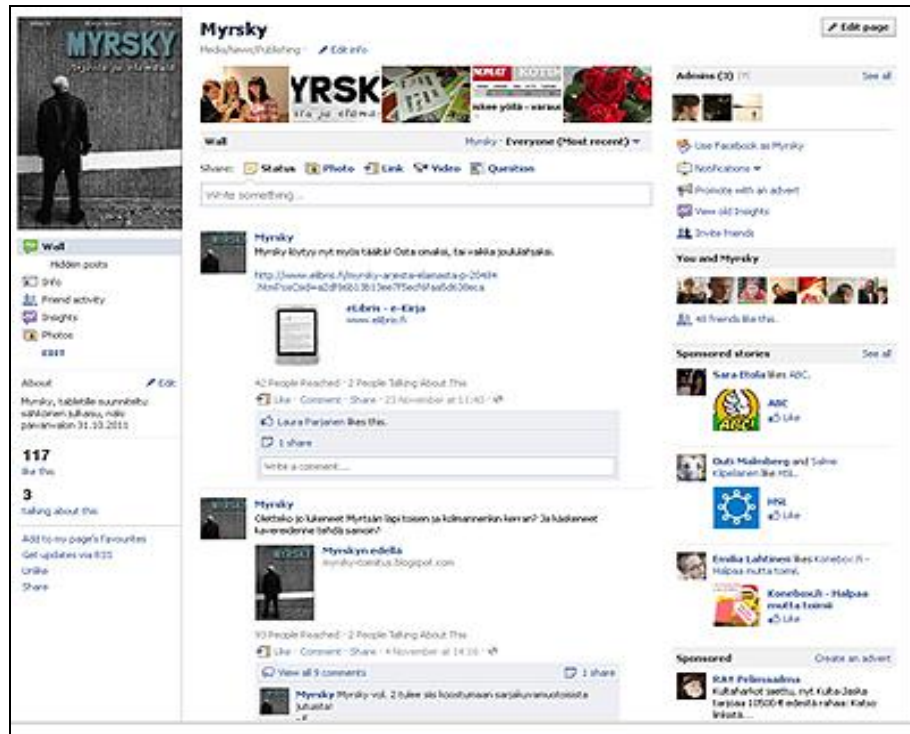
- ▼ lokakuu (9)
 - [Myrsky – Arjesta ja elämästä](#)
 - [Se lähestyy!](#)
 - [Paljastuksia Myrskystä osa 2](#)
 - [Kiitos Myrskystä!](#)
 - [Raportti eturintamalta](#)
 - [Paljastuksia Myrskystä!](#)
 - [Sellaista elämä on](#)
 - [Bongaa Myrsky!](#)
 - [26 yötä Myrskyy](#)
- syyskuu (7)
- elokuu (1)
- toukokuu (1)

Kuva 9. Myrskyn blogi.

5.2.2 Facebook

Facebook on yksi menestyneimmistä sosiaalisen median sivustoista, jolla on nykyisin yli 70 miljoonaa käyttäjää (Lesscott 2010, 54). Sivustolle voi rekisteröityä kuka tahansa ja sen käyttömahdollisuudet ovat liki rajattomat. Yksityiskäyttäjien lisäksi Facebookilla on useita yritys- ja yhteisökäyttäjää, ja se tarjoaakin laajat mahdollisuudet erittäin kohdenettuun markkinointiin ja viestintään.

Syyskuussa 2011 toimitus oli työn kanssa jo täydessä vauhdissa, joten oli aika perustaa Facebook-sivu nimeltä Myrsky. Sivua mainostettiin ensin ystäville ja ennen julkaisupäivää Myrskystä tykkäsi jo 111 ihmistä. Julkaisemisen jälkeen tykkääjiä on tullut vielä muutama lisää.

Kuva 10. Myrskyn Facebook-sivu marraskuussa 2011.

Sivulla kerrottiin Myrskyn ideasta, sisällöstä sekä tärkeimpiä kuulumisista. Facebook-sivun suurin merkitys oli kuitenkin käydä vuorovaikutteista keskustelua potentiaalisten lukijoiden kanssa sekä mainostaa blogin sisältöä.

Ennen Myrskyn julkaisua Facebook-sivu oli verrattain hiljainen, eikä keskustelua oikein herännyt. Tämä johtui luultavasti siitä, etteivät sivua seuranneet ihmiset olleet täysin perillä siitä, mitä oli tulossa. Lokakuun lopussa sivulle alkoi kuitenkin syntyä elämää ja julkaisun jälkeisen viikon aikana monet käyttäjät kommentoivat julkaisun sisältöä.

Lisäksi Mäkilä, Rimpiläinen ja Toikka mainostivat blogimerkintöjään Facebookissa. Facebookin merkitys korostui entisestään Myrskyn julkaisemisen jälkeen, sillä suurin osa lukijoista on löytänyt Myrskyn juuri Facebookin ansiosta.

5.2.3 YouTube

YouTube on Googlen omistama videopalvelu, jonka käyttäjäksi kuka tahansa voi rekisteröityä, ja jonne rekisteröityneet käyttäjät voivat lisätä omia videoitaan. YouTube on

suosittu viihteen jakelukanava ja useat yritykset ja yhteisöt käyttävät sitä tiedotuskanavana. (Youtube.com 2011.)

Työmme alkuvaiheessa päätimme käyttää toimitussihteeri Rimpiläisen videokuvauso-
saamista hyödyksemme ja teimme mainosvideon, jonka tarkoituksena oli herättää po-
tentiaalisten lukijoidemme kiinnostus projektiamme kohtaan ja antaa hieman esimakua
tulevasta. Video linkitettiin blogiimme ja sitä jaettiin myös Facebookissa.

Ensimmäinen video tarkoitettiin eräänlaiseksi traileriksi projektillemme. Päätimme teh-
dä sen itseironisella otteella ja esimerkiksi kehua itseämme varsin yliampuvasti. Kusta-
kin ryhmäläisestä on noin 20 minuuttia videomateriaalia, jossa kaikki vastaavat samoi-
hin älyttömiin kysymyksiin (mm. ”Jos olisit puu, mikä puu olisit?”).

Kuvatusta raakamateriaalista Rimpiläinen editoi 1:44 minuutin mittaisen videon, jossa
kerrotaan tiivistetysti ja hieman koomisesti Myrskyn syntyvaiheista ja siitä, mitä on tu-
lossa. Ensimmäisen videon editointi tapahtui Windows Movie Maker 2.6 -ohjelmalla,
mikä selittää videon yksinkertaisuuden.

Viimeisen viikon kiireessä teimme vielä toisen videon, jonka tarkoituksena oli nivoa
yhteen koko projekti alusta loppuun. Lisäksi ydintoimitus ajatteli, että hulvaton, mutta
asiapitoinen video sopisi hyvin esitettäväksi virallisessa julkistamistilaisuudessa. Myös
toinen video on katsottavissa Myrskyn blogissa. Sen tarkoituksena oli myös mainostaa
myöhemmin ilmestyvää Myrskyä.

Toisen videon käsikirjoitus pysyi samoilla linjoilla kuin ensimmäisenkin, joskin sillä
erotuksella, että toinen video sisälsi toimitustyöstämme kertovia lavastettuja kohtauksia.
Kohtausten lisäksi videossa nähdään pilke silmäkulmassa tehtyjä haastattelupätkiä, jois-
sa tekijät kertovat projektin edistymisestä ja muun ryhmän kanssa työskentelystä.

Editoitavaa materiaalia kertyi toista videota varten lähes kaksi tuntia, josta Rimpiläinen
koosti jälleen lopullisen 1:42 minuuttia pitkän videon, tällä kertaa Avid Media Com-
poser 3.5.4.24. -ohjelmalla.

5.2.4 Keskustelupalstat ja postituslistat

Keskustelupalstat ovat usein erilaisten verkkosivujen osia, eräänlaisia foorumeita, joihin tietystä aihepiiristä kiinnostuneet tai esimerkiksi tietyn verkkosivun käyttäjät kerääntymät keskustelemaan.

Postituslista taas kerää yhteen esimerkiksi saman organisaation sisällä työskentelevien, samassa oppilaitoksessa opiskelevien tai samanlaisista palveluista kiinnostuneiden sähköpostiosoitteet ja välittää erilaisia tiedotus- ja mainosviestejä.

HAAGA-HELIA ammattikorkeakoulun, Jyväskylän ja Tampereen yliopiston toimittajaopiskelijat saivat tiedon Myrskyn ilmestymisestä postituslistojensa kautta. Lisäksi Myrskyn blogi keräsi paljon kävijöitä muun muassa pallontallaajat.net-sivuston kautta.

5.3 Luettavaksi kaikelle kansalle

Keväällä sovitun aikataulun mukaisesti Myrsky – Arjesta ja elämästä julkaistiin maanantaina 31.10.2011. Verkossa teos oli luettavissa issuu.com-sivustolta jo edellisenä iltana, mutta viralliset ohjeet Myrskyn lukemiseen ilmestyivät blogiin maanantaina kello 7.31.

Ensimmäisenä teoksen julkaisemisesta kertoi Facebookissa Toikka. Tämän jälkeen alkoi lukijoiden vyöry Myrskyn kotisivuille. Ensimmäisen päivän aikana blogin osoite ladattiin 350 kertaa. 31.10–15.12.2011 välisenä aikana Myrskyn blogi on ladattu noin 2 500 kertaa. Julkaisupäivän jälkeen issuu.com-sivustolla Myrskyä on tarkasteltu 789 kertaa.

5.4 Julkaisutilaisuus

Mäkilä, Rimpiläinen ja Toikka halusivat, että julkaisutilaisuus järjestettäisiin kaksiosaisena. Aamupäivän tilaisuuteen kutsuttaisiin koulun henkilökuntaa, perhettä ja ystäviä. Iltatilaisuus vietettäisiin ydintoimituksen ja avustajien kesken. Koska toimituksella ei ollut itse varaa järjestää hienoa julkaisutilaisuutta, tiedustelimme koulun halukkuutta sponsoroida tarjoilua ja lainata sopiva tila käyttöömmme.

Tilaisuus järjestettiin kello 12 HAAGA-HELIA:n Pasilan toimipisteen Fountain Park -tilassa ja paikalla oli 20 kutsuvierasta mukaan lukien kaksi lehdistön edustajaa. Tilaisuudessa esiteltiin Myrsky – Arjesta ja elämästä, kerrottiin idean synnystä ja luomisen tuskasta sekä vastattiin paikalla olijoiden kysymyksiin. Lisäksi esitettiin muutaman minuutin videodokumentit ennen ja jälkeen Myrskyn.

Vapaamuotoinen iltatilaisuus järjestettiin Morrison's Grill&Green -ravintolassa ja maljoja kilisteltiin Alppilan sydämessä sijaitsevassa Bar Baarissa. Myrskyn eteen tehty työ palkittiin mukavalla illalla.

Kuva 11. Toimitustiimi julkaisutilaisuuden jälkeen HAAGA-HELIA Ammattikorkeakoulussa.

Kuva: Tomi Vainikka

5.5 Myrskyn jakelu

Myrskyn jakelukanava on 31.10.2011 alkaen interaktiivinen PDF-tiedosto, jonka voi ladata osoitteessa <http://myrsky-toimitus.blogspot.com/>. Sivulta löytyvä latauslinkki on optimoitu lukulaitteille.

Myrskyn tiedostot ladattiin Toikan tunnuksilla Helsingin yliopiston verkkopalvelimelle. Rajallisten resurssiemme vuoksi emme halunneet hankkia Myrskylle omaa .com-nettiosoitetta, ja käytimme siksi yliopiston palvelinta tiedostojen säilyttämiseen ja blogi-

amme niiden jakamiseen. Issuu.com oli meille entuudestaan tuttu palvelu ja selkeästi helpoin tapa julkaista Myrsky tietokoneella luettavassa muodossa.

Lukulaitteiden erityisominaisuuksista johtuen suosittelemme teoksen lukemista varten joko Bookman -ilmaisohjelmaa (iPad) tai Adobe Reader -ilmaisohjelmaa (Samsung Galaxy Tab). Koska oletettavasti suurin osa lukijakunnasta tulee silti lukemaan Myrskyä tietokoneen näytöltä, latasimme julkaisun myös sähköisiin julkaisuihin erikoistuneelle julkaisualustalle, issuu.comiin (<http://issuu.com/myrsky/docs/myrsky>). Sivustolta se löytyy myös hakusanalla Myrsky.

issuu Search Issuu Browse

Myrsky – arjesta ja elämästä

November 7, 2011 [myrsky](#) [Subscribe](#)

Mäkilä Rimpiläinen Toikka

MYRSKY

Arjesta ja elämästä

Click to read

Search this publication Like 13

Myrsky kertoo tarinoita 1980-luvulla syntyneiden arjesta, elämästä, kokemuksista ja kasvukivuista. [More](#)

Comments Articles 211 views

Kuva 12. Myrsky issuu.com -sivustolla.

Marraskuun 11. päivästä lähtien Myrsky on ladattavissa myös mm. eLibris-verkkokirjakaupassa (<http://www.elibris.fi/>). Kirjan hinta on 6,50 euroa, ja sen voi ladata rekisteröitymällä palveluntarjoajan sivuille. Mäkilä, Rimpiläinen ja Toikka kävivät eLibriksen kanssa neuvotteluja marraskuun ensimmäisestä viikosta lähtien, ja kirja-kauppa kiinnostui julkaisusta heti. Sopimus kirjan myynnistä tehtiin mitä pikimmin.

eLibris on yksi Suomen johtavista sähköisiin julkaisuihin keskittyneistä verkkokirjakaupoista, joten Myrskyn toivotaan saavan näkyvyyttä tätä kautta myös muussa mediassa.

The screenshot shows a list of books on the eLibris website. On the left, there is a sidebar with terms and conditions. The main content area lists three books:

- Operaatio Hokki – Päämajan valettu kaukopartio**: Lisätty: keskeviikkona, 16. marraskuuta, 2011. Kustantaja: Aitena. Hinta: 25.90EUR.
- Hyvästi media**: Lisätty: perjantaina, 11. marraskuuta, 2011. Kustantaja: Klara Media. Hinta: 18.90EUR.
- Myrsky - arjesta ja elämästä**: Lisätty: perjantaina, 11. marraskuuta, 2011. Kustantaja: [illegible]. Hinta: 6.50EUR.

Each book listing has a 'LISAA KORIIN' button. The right sidebar includes sections for 'Uusiset', 'Arvost', and 'Facebook', along with a 'Happy Halloween!' banner and a book review snippet.

Kuva 12. Myrsky Myynnissä eLibris -verkkokirjakaupassa uutuuksikirjojen seassa.

Lisäksi jakelimme Myrskyä – tai oikeammin linkkiä julkaisuun erinäisillä keskustelupalstoilla, kuten pallontallajaajat.net:issä, sekä Facebookissa.

Marraskuun 2011 loppupuolella käytyjen alustavien neuvottelujen perusteella eLibris jatkaa Myrskyn jakelua myös muihin verkkokirjakauppoihin.

Kirjan julkaisua varten hankimme Myrskylle ISBN-tunnuksen, joka vaaditaan kaikille Suomessa myytävillä kirjoilla. Kansalliskirjaston pyynnöstä latasimme Myrskyn myös Kansalliskirjaston elektroniseen arkistoon.

6 Valmiin työn arviointi

6.1 Työn hyödynnettävyys

Myrsky on tekijöilleen erityisesti osaamisen ja opitun koostava työnäyte, josta on hyötyä pitkälle tulevaisuuteen. Se koostaa yhteen mielenkiintoiset ja hullutkin ideat, joita emme tavallisessa toimitustyössä välttämättä pääsisi toteuttamaan. Jokainen juttujen tekoon osallistuva sai valita alustavasta sisällysluettelosta itseään kiinnostavat aiheet. Valinnanvapaus antoi tekijöille mahdollisuuden toteuttaa itseään uudennlaisin ja opettavaisinkin keinoin ja teki projektista astetta mielenkiintoisemman.

HAAGA-HELIA ammattikorkeakoulu voi käyttää työtä myös näytteenä siitä, mitä koulutusohjelman käyneet oppilaat ovat todellisuudessa oppineet: uuden sähköisen julkaisun teon omakustanteena alusta loppuun saakka.

6.2 Projektin arviointi

Saimme aikaan kaikkia tyydyttävän lopputuloksen, jota kelpaa esitellä työnäytteenä tulevaisuudessa.

Ryhmätyöskentely oli helpompaa kuin olimme ajatelleet. Muutamia kertoja kävimme rakentavia keskusteluja siitä, miten asiat pitäisi hoitaa, mutta pääsääntöisesti löysimme aina yhteisen sävelen. Pienet erimielisyydetkin ratkesivat keskustelemalla, yleensä päätoimittaja Toikan johdolla. Olimme kuulleet kauhutarinoita yhteisprojekteista, jotka päättyivät isoihin riitoihin ja olimme varautuneet pahimpaan. Projekti kuitenkin lähensi meitä kolmea paljon. Olemme kaikki yhtä mieltä siitä, että voisimme tulevaisuudessa jatkaa yhteistyötä.

Kun talvella 2011 aloitimme Myrskyn suunnittelun, meille kaikille oli täysin selvää, että liikumme tuntemattomilla vesillä. Tablettitietokoneet olivat vasta rantautuneet Suomeen ja niitä oli vain harvoilla. HAAGA-HELIA:n journalismin koulutusohjelmassa olimme saaneet hyvät eväät journalismin tekemiseen, mutta uudenajan sähköisen journalismin opetusta saimme ensimmäisen kerran vasta keväällä 2011. Lisäksi loppu-

työmme on toteutustavaltaan ainut laatuaan, sillä opinnäytetyönä suunniteltua sähköistä julkaisua ei ennen meitä ole tehty ainakaan samassa oppilaitoksessa.

Ennen opinnäytetyön suunnittelun aloittamista, vilsimmät kuvitelmamme olivat hyvin erilaisia kuin se, millainen Myrskystä lopulta tuli. Haaveissamme Myrsky olisi ollut visuaalisesti vieläkin parempi: sen sivuilta olisi löytynyt siis nykyistä enemmän pystykuvia. Lisäksi kuvitelmissamme näimme Myrskyn navigoinnin toimivan eritavalla – tähän olisi kuitenkin vaadittu erilainen tiedostotyyppi, eikä julkaisua olisi pystytty optimoimaan monille erilaisille tablettitietokoneille.

Kun varsinainen suunnittelutyö aloitettiin, yksi tärkeimmistä seikoista oli luoda sähköinen teos, jonka pystyisi lataamaan niin sekä Applen että Android-käyttöjärjestelmien laitteille ja mobiililaitteille sekä tietokoneelle. Jo tästä syystä meidän oli taitettava julkaisu InDesignilla. Vaikka olisimmekin saaneet käsiimme ohjelmiston, jolla toteuttaa sähköinen julkaisu, olisi se rajannut lukijakuntaamme. Meille oli tärkeintä saada niin paljon lukijoita kuin mahdollista, joten päätimme luopua vilseistä kuvitelmistamme.

Lopulliseen julkaisumuotoon, PDF-tiedostoon, oli nykYTEKNIKALLA mahdollista lisätä vuorovaikutteisia elementtejä ja navigointia. Erityisesti interaktiivinen sisällysluettelo, jonka avulla olisi helppo selata Myrskyä, oli meille todella tärkeä. iPad-julkaisussa sellainen löytyi Bookman-ohjelman mukana ja sen lisäksi jokaista sisällysluettelon otsaketta painamalla on mahdollista siirtyä juttuun kuin juttuun.

Myönnämme, että navigointi on amatööritekijöidensä näköinen ja yksinkertainen. Suuremmilla resursseilla ja tietoteknisestä puolesta enemmän ymmärtävien avustajien avulla olisimme kenties voineet toteuttaa monimutkaisemman julkaisun. Kaikesta huolimatta se kuitenkin toimii hyvin ja ajaa asiansa.

Visuaaliselta ilmeeltään Myrsky on toimituksen mielestä kohtuullisen onnistunut. Puutteita toki löytyy myös siitä, sillä pystykuvia olisi pitänyt olla enemmän. Tavoitteemme yksinkertaisesta ja yhtenäisestä ulkoasusta kuitenkin toteutui. Myös typografiset ratkaisut ja tavoitteemme tarjota mukava lukuelämys ovat lukijapalautteiden mukaan toteu-

tuneet (Liite 6). Toimituksen arvioiden mukaan olemme onnistuneet luomaan lopputuloksen, joka tyydyttää eri laitteilta Myrskyä tutkailevia henkilöitä.

Yksi haasteista oli se, että tablettitietokoneiden teknologia, kiinnostavuus ja mahdollisuudet olivat vielä projektimme alkuvaiheessa hyvin tuntemattomia suurelle suomalaisyleisölle. Meidän piti olla valppaina ja selvillä tablettien sekä e-kirjojen uusimmista variaatioista.

Suurin haasteemme oli kunnianhimoinen tavoitteemme toteuttaa teknisesti ja sisällöllisesti erinomainen lopputyö ilman rahoitusta. Kun käytössä ei ollut rahaa, meidän oli pakko käyttää luovuuttamme ja yrittää toteuttaa työ, joka vastasi alkuperäisiä tavoitteitamme. Työryhmänä olemme tyytyväisiä lopputulokseen ja siihen, että budjettimmeikin on miinuksella vain reilun sadan euron verran.

Uuden julkaisun konseptointi ja toteutus on pitkälinen prosessi. Se ei onnistu yhdessä yössä, vaan ennemminkin pitkien pohdintojen ja ideoiden kautta. Tiesimme jo alussa, että opinnäytetyöhöemme kuluisi aikaa paljon enemmän kuin opinnäytetyön opintopisteet vaativat. Halusimme päästä tekemään jotakin sellaista, mistä todella oppisimme ja jonka tekemisestä nauttisimme.

Tätä raporttia tehdessämme silmäilimme myös keväällä tekemäämme suunnitelmaa. Olimme yllättyneitä siitä, että suunniteltu aikataulu oli lähes toteutunut. Asetimme aikataulut hyvissä ajoin ennen ilmestymispäivää, jotta projekti pysyisi hallinnassa. Tällainen aikataulutus mahdollisti myös sen, että tarkoista päivämääristä saatettiin tarvittaessa joustaa. Avustajien ja ydintoimituksen aikataulut oli suunniteltu lomittain, jotta juttujen editointi ja taitto olisi mahdollista toteuttaa samanaikaisesti.

Toimituksen keväällä tekemä aikataulusuunnitelma osoittautui liian optimistiseksi. Joskus tietämättömyys, laiskuus ja maailmantuska viivästyttivät projektin etenemistä suunnitellun aikataulun mukaisesti.

Alkuperäinen tavoitteemme oli se, että kaikki tekstit olisivat olleet valmiina editointiin taiton alkaessa, mutta vastoinkäymisten ja toimituksen kiireiden vuoksi osa jutuista ei

ollut valmistunut lokakuunkaan alkuun mennessä. Vaikka suurin osa materiaalista oli loppuviilausta vaille valmiita taiton alkaessa, viimeiset jutut taitettiin sivulle vasta viisi päivää ennen julkaisemispäivää. Varsinkin syksyn aikataulu oli asetettu tiukaksi, joten se kannusti ydintoimitusta työskentelemään ahkerammin. Aikataulun suunnittelussa siis sekä onnistuttiin että epäonnistuttiin.

Työ julkaistiin tavoiteaikataulussa, mutta työmäärän suhteuttaminen käytössä olevaan aikaan koitui opinnäytetyöryhmän heikkoudeksi. Tästä johtuen jouduimme lokakuussa viettämään kaiken vapaa-aikamme Myrskyn parissa.

Myrskyn ennakkomarkkinointi jäi vähäiseksi, sillä emme ymmärtäneet työtä aloittaessamme, että olisimme tarvinneet erillisen avustajan hoitamaan markkinointia ja tietoteknistä puolta. Vasta julkaisemisen jälkeen huomasimme, että Myrskyä olisi pitänyt mainostaa ahkerammin ja laajemmalle yleisölle, ei pelkästään HAAGA-HELIA:n opiskelijoille ja henkilökunnalle, ystäville sekä työkavereille. Myrsky-projektin heikoin osa-alue onkin varmasti markkinointisuunnitelman puuttuminen ja todella pienimuotoinen mainostaminen.

Projekti koetteli jokaisen työryhmän jäsenen hermoja vuorollaan, mutta halu tehdä hyvä opinnäytetyö sai jokaisen motivoitumaan vaikeillakin hetkillä.

Myrskyn tapaisen produktityyppisen projektin tekemisessä on tärkeintä, että jokainen työryhmään kuuluva sitoutuu tekemään projektissa parhaimpansa. Edes se ei aina riitä, sillä joskus on annettava enemmän kuin pystyisi. Niillä hetkillä työryhmän kannustus ja on kunnan arvoista.

Ennen kaikkea halusimme oppia ymmärtämään uutta journalismia ja tutustua sähköisiin lukulaitteisiin. Halusimme jättää jälkeemme opinnäytetyön, josta jollekin muullekin olisi hyötyä sekä työn, johon on koottu tällä hetkellä hyvin sirpaleisesta sähköisen journalismin maailmasta oleellista materiaalia.

Kaikin puolin Myrsky-projekti on kulkenut toimituksen tekemien suunnitelmien mukaan. Projekti on opettanut meille hermojen hallinnan lisäksi valtavasti uuden julkaisun

konseptoinnista ja toteutuksesta. Kun katsomme mennyttä työtä, voimme olla ylpeitä siitä, mitä saimme aikaan ja huokaista helpotuksesta: ”Onko se todella ohi?”

Myrsky on ollut tekijöilleen rakas ja raskas projekti, jota voimme jatkossa muistella hyvillä mielin.

6.3 Saako Myrsky jatkoa?

Monille henkilöille, jotka eivät tunne journalismia, Myrskyn formaatti on aiheuttanut hämmennystä. Julkaisemisen jälkeen toimitus on saanut useita kyselyitä siitä, milloin seuraava osa ilmestyy. Toimituksella ei kysynnästä huolimatta ole mahdollista jatkaa Myrskyn tekemistä omakustanteena, joten toinen osa jäänee näillä näkymin ilmestymättä. Valinta voidaan perustella jo alkuperäisellä idealla toteuttaa journalistinen kirja – kertajulkaisu.

Lähteet

- Aikakausmedia 2008. Aikakauslehtien liitto: Onnen erämaa. Luettavissa:
http://www.aikakaus.fi/al_koulussa/onnen_eraamaa2002/juttutyypit.htm. Luettu 26.11.2011.
- Aitamurto, T. 27.11.2011. Sähköpostihaastattelu.
- Alasilta, A. 2009. Blogi tulee töihin. Otavan Kirjapaino. Keuruu.
- Bret, V. A Brief Rant on the Future of Interaction Design. Luettavissa:
<http://worrydream.com/ABriefRantOnTheFutureOfInteractionDesign/>. Luettu 9.11.2011.
- Guinan, P., Parise, S. & Weinberg, B. Wall Street Journal: The Secrets of Marketing in a Web 2.0 World. Luettavissa:
<http://online.wsj.com/article/SB122884677205091919.html>. Luettu 29.11.2011.
- Heikkilä, H. 5.4.2011a. Tutkija. Aalto yliopisto. Haastattelu.
- Heikkilä, H. 24.10.2011b. Tutkija. Aalto yliopisto. Haastattelu.
- Heikkilä, H. 1.12.2011c. Tutkija. Aalto yliopisto. Sähköpostihaastattelu.
- IS Veikkaajan palaveri, Helsinki. 15.11.2011.
- Kaidesoja, P. 4.5.2011. Päätoimittaja. Teknari. Haastattelu.
- Kero, S. Valokuvaaja. Helsingin Sanomat. Luento HAAGA-HELIA Ammattikorkeakoulussa. Helsinki 11.10.2011.
- Korpela, J. 2010. Verkojulkaisun typografia. Kariston Kirjapaino Oy. Hämeenlinna.

Kotilainen, L. 2003. Parempi lehtijuttu. Gummerrus Kirjapaino Oy. Jyväskylä.

Kotimaisten kielten tutkimuskeskus 28.11.2011. Kielitoimiston neuvontapuhelin. Puhe-
linhaastattelu.

Kuutti, H. 2006. Uusi mediasanasto. Atena Kustannus Oy. Jyväskylä.

Laki sananvapauden käyttämisestä joukkoviestinnässä 13.6.2003/460. Luettu: 1.8.2011.

Lescott, D. 2010. Syntynyt digiaikaan. Sosiaalisen median kasvatit. WS Bookwell. Por-
voo.

Mediakasvatuskeskus Metka 2011. Aikakauslehdet. Luettavissa:

<http://www.mediametka.fi/direct.aspx?area=page&prm1=83>. Luettu 26.11.2011.

iPad. Käyttäjän opas. 2011. Mikro PC.

Männistö, A. 2011. Lukulaitteiden aikakausi alkoi. Journalisti 2/2011. Luettavissa:

[http://www.journalistiliitto.fi/journalisti/lehti/2011/02/artikkelit/lukulaitteiden-
aikakausi-alkoi/](http://www.journalistiliitto.fi/journalisti/lehti/2011/02/artikkelit/lukulaitteiden-aikakausi-alkoi/). Luettu 30.11. 2011.

Paavonheimo, J. 2006. Digitaalisen ja painetun rajalla. BTJ Kirjastopalvelu Oy. Helsin-
ki.

Rantanen, L. 2007. Mistä on hyvät lehdet tehty? Visuaalisen journalismin keittokirja.

Hill and Knowlton Finland Oy. Helsinki.

Saarela, K. 27.4.2011. Suomen Kuvalehden art director. Haastattelu.

Salminen, J. 27.4.2011. Suomenkuvalehti.fi, toimittaja. Haastattelu.

Shipley, E. 2011. Why YOU should write an eBook. Writing Magazine 3/2011.

Sivonen, H.-K. 2008. Journalistinen kirja. Kirja tekstiä ja valokuvaa yhdistävän ajattoman journalismin julkaisuforumina. Pro-gradu tutkielma. Tampereen Yliopisto.

Stephens, G. Create your ebook. Writing Magazine 11/2010.

Sähköinenkirja.fi. 2011. Luettavissa: <http://www.sahkoinenkirja.fi/>. Luettu 26.11.2011.

Töyry, M, Rätty, P., Kuisma, K., &. 2008 Editointi aikakauslehdessä. Taideteollinen korkeakoulu. Jyväskylä.

Väestörekisterikeskus 2011. Luettavissa:

<http://verkkopalvelu.vrk.fi/Nimipalvelu/default.asp?L=1>. Luettu 28.11.2011.

Liitteet

Liite 1. Sisältö- ja ulkoasusuunnitelma

Myrskyn sisältö- ja ulkoasusuunnitelma

Pi Mäkilä, Elina Rimpiläinen ja Virvamaria Toikka

2.5.2011 (päivitetty 1.12.2011)

1. Mitä tehdään ja miksi?

Olemme jo pitkään halunneet tehdä opinnäytetyönämme jotakin konkreettista. Jo kauan ennen opinnäytetyön aloittamista kaikki ryhmämme jäsenet haaveilivat opinnäytetyöstä, jossa näkyisi oman käden jälki.

Syksyllä 2010 Elina Rimpiläinen ja Virvamarja Toikka keskustelivat keskenään yhteistyön aloittamisesta. Silloin ei ollut näkemystä siitä, miten ja millainen produkti toteutettaisiin. Aluksi suunniteltiin jonkun lehden tai liitteen toteuttamista toimeksiantajan ohjeistuksella. Lopulta päätettiin, että paras ja kaikkia tyydyttävä julkaisu saataisiin aikaan vain ja ainoastaan omana toimeksiantona. Vuoden 2011 alussa Toikka ja Rimpiläinen aloittivat produktinsa ideoinnin. Päämääränä oli toteuttaa kuluvan vuoden aikana opinnäytetyö, josta tulisi vain ja ainoastaan paras. Mukaan haluttiin myös visuaalista näkemystä. Opinnäytetyöryhmä kasvoi vielä yhdellä jäsenellä, kun Pi Mäkilä liittyi joukkoon tammi-kuussa.

Tämän jälkeen aloitettiin produktin suunnittelu. Tavoitteena oli saattaa aikaan uusi julkaisu, joka olisi ryhmän jäsenten itse tekemä alusta loppuun. Ongelmaksi nousi se, että vain muutamaa vuotta aiemmin Haaga-Helia ammattikorkeakoulun opiskelijat olivat tuottaneet uuden julkaisun opinnäytetyönään. Lisäksi jatkuvuus aiheutti päänvaivaa, sillä aikakauslehti ei voisi olla kertajulkaisu.

Helmikuun alussa pidetyssä palaverissa Toikka ehdotti muille opinnäytetyöryhmän jäsenille, että toteutettaisiin julkaisu sähköisessä muodossa. Näin säästyttäisiin painosta syntyviltä kuluilta. Kaikki ryhmän jäsenet pitivät ideaa toteuttamiskelpoisena sekä erottavana.

Sähköiset lukulaitteet ja verkkolehdet ovat yleistyneet valtavalla nopeudella reilussa vuodessa. Niinpä ryhmä näki selkeäksi tavoitteekseen toteuttaa julkaisun tabletille sopivaksi. Opinnäytetyössä käsiteltäisiin aikakauslehden tyyppisen julkaisun muuntamista sähköiseen muotoon. Lisäksi toteutettaisiin yksi mallikappale. Siitä jäisi hieno työnäyte jokaiselle ryhmäläiselle sekä raportista konkreettinen ”ohjekirja” aiheesta kiinnostuneille.

Opinnäytetyön ohjaaja Miisa Jääskeläinen piti ideasta. Hän toivoi, että ryhmä toteuttaisi kertaluonteisen julkaisun eli journalistisen kirjan (vertaa HS Teema tai Granta Magazine). Näin ratkesivat myös mainostamiseen ja julkaisun jatkuvuuteen liittyvät kysymykset. Mainoksia ei tarvittaisi, eikä kirjasta tarvitsisi julkaista useampia osia.

Tästä innostuneena ryhmä alkoi työstä aikakauslehtimäistä journalistista kirjaa helmikuussa 2011. Journalistisen kirjan, työnimeltään Myrskyn, on määrä ilmestyä 31.10.2011.

Maaliskuussa tiimi kasvoi kolmella jäsenellä, kun toimittajaopiskelijat Pirita Männikkö, Eveliina Ruokolainen ja Juho Suomalainen saatiin mukaan ideoimaan ja avustamaan projektia. He eivät tee opinnäytetyötään, vaan saavat osallistumisestaan opintopisteitä. Suunnitelmissa on kiinnittää vielä yksi avustaja tiiviiseen ryhmään tämän kevään aikana

Pitkällisten palaverien tuloksena Myrskyn sisällön punaiseksi langaksi vakiintui kaikessa tylsyydessään ”arki”.

2. Myrskyn sisältösuunnitelma

2.1 Miksi se tehdään?

Jotta julkaisustamme tulisi yhtenäinen kokonaisuus, ydintiimi päätti koota yhteen kaiken oleelliseen. Tämän sisältösuunnitelman tarkoituksena on tukea Myrskyn syntymistä noin 100-sivuiseksi julkaisuksi. Sisältö- ja ulkoasu suunnitelman pohjalta luodaan myös myöhemmin kevään aikana tuuppari ja sivurakenne. Tästä suunnitelmasta on myös hyötyä raportoitaessa opinnäytetyön vaiheista ja näin ryhmä pystyy jäsentelemään projektin etenemistä entistä paremmin.

Projektin jäsenet ovat pitäneet tärkeänä suunnitelmallisuutta ja järjestelmällisyyttä. Tähän suunnitelmaan dokumentoidaan vain tärkeimmät ja oleellisimmat seikat menneistä palavereista. Ryhmämme tiedostaa, että tämä suunnitelma on vain pohjustus ja tulee muuttumaan useampaan kertaan ennen loka-

kuun viimeistä päivää. Tämä suunnitelma on kuitenkin Myrskyn luuranko, josta muodostuu tulevana kuukausina loistava journalistinen kokonaisuus.

Journalistinen kirja on kirjoitetun ja kuvallisen materiaalin yhdistämistä. Kun aihesisällöt on rajattu tiukasti tietyn teeman ympärille, sisältösuunnitelman merkitys kasvaa entisestään. Sisältösuunnitelma auttaa meitä luomaan yhte-näisen kokonaisuuden sekä ymmärtämään, miten voimme säilyttää tarinalli-suuden myös sähköisessä julkaisussa.

Hyvän julkaisun elinehto on hyvä ulkoasu, joka on suunniteltava lukijaystäväl-liseksi. Sähköisessä julkaisussa ulkoasun merkitys kasvaa entisestään. Ensivai-kutelma ja luettavuus ratkaisevat sen, säilyykö lukijan mielenkiinto. Sähköi- sessä julkaisussa myös käyttöliittymän helppous ja selkeys vaikuttavat siihen löytääkö lukija kiinnostavat jutut lehdestä.

3. Myrskyn toimitus

3.1 Ydintoimitus

- Virvamaría Toikka, päätoimittaja
- Elina Rimpiläinen, toimitussihteeri
- Pi Mäkilä, AD

3.2 Avustajat

- Pirita Männikkö, valokuvaaja
- Juho Suomalainen, valokuvaaja
- Eveliina Ruokolainen, toimittaja
- Johanna Nykopp, toimittaja (liittynyt tiimiin heinäkuussa 2011)

4. Lähtötilanne

4. 1 Myrskyn kohderyhmä

Teemme journalistisen kirjamme 20–30-vuotiaille nuorille aikuisille. Luki-jamme ovat opiskelijoita tai nuoria aikuisia, jotka etsivät paikkaansa maailmassa. He ovat kiinnostuneita yhteiskunnasta ja ovat valmiita vakiinnuttamaan elämänsä. Myrskyn lukijakuntaan kuuluu niin naisia kuin miehiäkin. He ovat valveutuneita ja kiinnostuneita elämän eri ilmiöistä.

Tavoitteenamme on tehdä julkaisu, joka jatkuvana paperiversiona sijoittuisi yleisaikakauslehtien joukkoon. Omien tutkimustemme mukaan lehtihyllystä ei löydy mitään Myrskyyyn verrattavaa julkaisua, joten uskomme sen arkistenkin teemojen kiinnostavan nuoria. Eikä Myrskylle löydy vastaavaa vastinetta verkostakaan – ainakaan emme ole löytäneet.

Haluamme työllämme osoittaa journalistisen osaamisemme ja luoda laadukkaan kokonaisuuden. Olemme kyllästyneet nuorille suunnatun journalismin heikkoon tasoon ja siksi haluamme tarjota muille huippulaatuisen elämyksen.

Tässä mallilukijat Matti, Anna, Niina ja Jussi:

1. Matti. Turkulainen 24-vuotias Matti opiskelee IT-alan diplomi-insinööriksi. Hän asuu kimppekämpässä pitkäaikaisen ystävänsä kanssa. Toiminimellä IT-yrittäjänä työskentelevän Matti seuraa päivittäin peli- ja sarjakuvasivustoja sekä uutisia. Sinkkuna jo pidempään viihtynyt nuorukainen haluaisi itselleen tyttöystävän, mutta sopivaa ei ole vielä osunut kohdalle. Opintopisteitä urakalla suorittavan Mattin harrastuksiin kuuluu satunnainen lenkkeily ja uinti – muu aika menee kavereiden, konsoli-, lauta- ja tietokonepelien parissa. Musiikin

suhteen kaikkiruokainen Matti ei usko valmistuvansa yliopistolta vielä vähään aikaan.

2. Anna. 22-vuotias Anna asuu omistusasunnossa Tampereen Pyynikillä kihlatunsa ja kissansa kanssa. Asuntolainan kanssa painivalle pariskunnalle ei ole toistaiseksi luvassa perheenisäystä, vaikka sitä halutaankin. Saksalaista filologiaa opiskeleva nainen työskentelee Stockmannin Herkussa ja seuraa tarkasti yhteiskunnallisia asioita sekä sosiaalista mediaa. Bloggaukseen, neulomiseen ja askarteluun vapaa-aikansa kuluttavan Annan suurimpana haaveena on muuttaa joskus Berliiniin. Hän ilmoittaa suosikkimusiikikseen Zen Cafén ja lempilukemisekseen Imagen.

3. Niina. Espoolainen 28-vuotias Niina on sinkku. Hän on eronnut pitkäaikaisesta avomiehestään vasta vähän aikaa sitten. Nuori nainen on jättänyt kesken useita tutkintoja, mutta valmistunut tradenomiksi ammattikorkeakoulusta. Nyt hän opiskelee ammatillisessa opettajankoulutuksessa ja työskentelee vakituisessa työsuhteessa pankissa. Hän harrastaa kuntosalilla käyntiä, bodycombatia ja aerobicia. Viikonloput kuluvat hyvien ystävien seurassa ravintoloissa ja yökerhoissa. Hän lukee myös paljon hömppälehtiä sekä -kirjoja. Huonekasveja rakastava Niina kuuntelee vain radiota – yleensä taajuus on joko NRJ tai Yle X. SPR:n vapaaehtoistyöntekijänä toimiva Niina haluaa asua pääkaupunkiseudulla ja haaveilee matkustamisesta, mutta ei kannata turhaan huolta huomisesta.

4. Jussi. 26-vuotias lääkäri asuu vuokralla paritalossa Keravalla. Parisuhteessa elävä Jussi viettää aktiivista sosiaalista elämää ja hänen lähipiirinsä koostuu pitkäaikaisista ystäväistä. Bränditietoisien Jussin vakiovarustukseen kuuluvat Applen laitteet ja merkkivaatteet. Hän mainitsee harrastuksikseen shoppailun. Jussin kodin tunnistaa siisteydestä, isosta televisiosta ja olohuoneessa asuvasta maakilpikonnasta. Radio Rockia kuunteleva nuorimies tilaa Hesaria ja ahmii mielellään dekkareita kotisohvalla.

5. Miksi Myrsky tehdään?

Tämä projekti on ennen kaikkea:

- Haaga-Helian journalismin koulutusohjelman opinnäytetyö: Mäkilä, Rimpiläinen, Toikka.
- Työnäyte: Mäkilä, Rimpiläinen, Toikka, Suomalainen, Männikkö, Ruokolainen, Nykopp.
- Kyseisen tyyppistä julkaisua ei löydy hyllystä: Selkeästi tarve uudelle julkaisulle.
- Verkossa sekä sähköisillä lukulaitteilla ilmestyvät julkaisut ovat toistaiseksi harvassa: Tämän avulla saadaan kokemusta, miten tulevaisuuden journalismia tehdään.

6. Myrskyn Kilpailijat

6.1 Ketä vastaan Myrsky taistelee?

Suomessa aikakauslehdet pitävät pintansa. Aikakauslehtien Liiton mukaan Suomessa ilmestyy yli 3 000 erilaista aikakauslehteä. Tabletille niitä on toistaiseksi suunniteltu vasta kourallinen tästä määrästä. Esimerkiksi Suomen Kuva-lehti, Gloria, Olivia ja Suosikki löytyvät myös ladattavaksi iPadille. Lisäksi on satunnaisia muita aikakauslehtiä sekä teemanumeroita, joista julkaistaan myös iPad-versio.

Kuten aiemmin mainitsimme, suoranaisia kilpailijoita julkaisullemme ei löydy. Eikä varsinkaan sähköiseltä lukulaitteelta tai verkosta. Mielestämme aikakauslehtien kirjosta puuttuu kuitenkin hyvin tehty, lukijoitaan arvostava julkaisu, joka jakaa asiallista tietoa kevyesti.

Näin nopeasti tuotetun, epälukijaystävällisen massajournalismin aikakautena haluamme tarjota lukijoillemme toisenlaisen ”parhaan mahdollisen” elämyksen. Tuotoksemme tulee tyylillisesti olemaan jotakin Imagen ja Olivian kaltaista. Julkaisuamme voidaan verrata myös HS Teemaan, jonka mallia pidämme tuotteemme esikuvana.

7. Resurssien ja ominaisuuksien määrittely

7.1 Työnjako ja työmäärät

Ryhmä Mäkilä, Rimpiläinen ja Toikka toteuttaa projektin aikana Haaga-Helia ammattikorkeakoulun journalismin koulutusohjelman opinnäytetyön. Kaikkien arvioiden mukaan jokainen kyseisen opinnäytetyön tekijä kuluttaa projektiin aikaan enemmän kuin vaadittavat 400 työtuntia.

Männikkö, Rukolainen, Suomalainen ja Nykopp osallistuvat tuotteeseen vapaaehtoisesti. He työstävät kukin ainakin yhden jutun. Männikkö ottaa vastuulleen kuvareportaasin sekä toimii ydinryhmän visuaalisena neuvonantajana. Ruokolainen saa tehtäväkseen kaksi juttua ja Suomalaisen valokuvaustaitoja hyödynnetään projektissa.

Päävastuu projektissa on päätoimittaja Toikalla yhdessä toimitussihteerin Rimpiläisen ja AD Mäkilän kanssa. Julkaisu tullaan taittamaan Adobe InDesignilla ja muuntamaan sen jälkeen sähköiseen muotoon.

7.2 Millainen suhde Myrskylä on lukijaan?

Lehti on tehty erityisesti 20–30-vuotiaille nuorille, mutta uskomme sen sisällön kiinnostavan myös kohderyhmän ulkopuolelle jääviä.

Emme tahdo pitää lukijoitamme tyhminä, joten tuotoksemme sävy on kunnioittava ja asiallinen. Haluamme tarjota lukupaketin, jossa kerrotaan tarinoita, välitetään tietoa ja tutustutaan ihan tavallisiin arkisiin asioihin. Julkaisumme pääosaa esittää aivan tavallinen elämä.

7.3 Toimituksellinen sisältö

Julkaisun toimituksellinen sisältö on noin 100 sivua. Juttuja tulee noin 15 kappaletta.

Myrskyn alustava sisältö:

Lyhyet jutut:

1. Pääkirjoitus (Viivu)
2. Kolumni (Elina)
3. Pakina (Pi)
4. Tatuointien tarinat (Pi)
5. Mitä löytyy laukusta, taskusta, lompakosta....

Puolipitkät jutut:

6. Arvojen kahtiajako (Vihreät vs Persut yms.), (Elina)
7. Oman elämänsä sankari (Joku kertoo onnistumisestaan minä-muodossa)
8. Korkeakoulun kummalliset kurssit (**Joko avustaja tai Pi, Tehdään vastasyyskuussa**)
9. *Urheilujuttu. Aihe vielä hakusessa. (Viivu)*
10. *Työssä/talous/politiikka: esimerkiksi kevyt juttu teknologia, rahan arvosta, addiktiot, puolipitkä. Aihe vielä hakusessa.*
11. Taviksen haastattelu siitä, miten hän näki aikuisuuden. (Henkilöjuttu)

Pitkät jutut:

12. Kuvareportaasi syrjäytyneistä, työelämän ulkopuolelle jääneistä (Pirita)
13. Julkkiksen (Antti Tuiskun?) henkilökuva (Viivu)
14. Mitä meistä tuli? -reportaasi
15. Miksi veri vetää matkustamaan? (feature tai ilmiö)

+ Apinalaatikko (lehden loppuun), julkaisutiedot (lehden loppuun) ja sisällysluettelo

7.4 Myrskyn juttutyypit

- Pääkirjoitus
- Kolumni
- Pakina
- Henkilokuva
- Henkilöjuttu
- Henkilöhaastattelu
- Kuvareportaasi
- Reportaasi
- Ilmiöjuttu
- Featurejuttu

7.5 Myrskyssä julkaistavien juttujen pituudet

Juttujen pituudet vaihtelevat rakenteen ja tyylin mukaan.

Olemme jakaneet jutut kolmeen osaan: Pitkä (maksimissaan 10 000 merkkiä), puolipitkä (maksimissaan 7 500 merkkiä) ja lyhyt (arviolta 2 000–3 5000 merkkiä).

Koska kyse on sähköisestä julkaisusta, on juttujen pituuksia supistettava tavalliseen lehteen verrattuna. Tiedotamme myös sen, että kuvituksen merkitys kasvaa sähköisessä julkaisussa entistä tärkeämmäksi.

Suunnitelmissamme on tehdä julkaisuumme neljä pitkää juttua, kuusi puolipitkää ja viisi lyhyttä juttua. Tavoitteena on luoda toimivia, kiinnostavia ja mukaansatempaavia juttukokonaisuuksia. Lisäksi erityisesti juttujen asetteluun kiinnitämme huomiota, sillä haluamme korostaa kirjamme tarinallisuutta.

Koska pitkien juttujen lukeminen sähköisessä muodossa on haastavaa, väljällä taitolla ja runsaalla kuvituksella yritämme koukuttaa lukijamme jatkamaan lukemista kannesta kanteen.

7.6 Myrskyn osiot

Lehden rakenteessa pyrimme tarinallisuuteen sekä luomaan teokselle draaman kaaren. Suunnitelmissamme on jakaa julkaisu osioihin hienojen kuvien avulla. Kuvien tarina kiteyttää koko lehden sisällön yhteen ja tarjoaa lukijalle pienen hengähdystauon. Juttujen järjestys tarkentuu projektin myötä. Juttukokonaisuuksien välille suunnitellut kuvat kertovat tavallisista arkisista asioista. Juttujen sijoittelu journalistiseen kirjaan on hyvin tärkeää siksi, että lukija jaksaisi kuluttaa aikaansa siihen. Journalistisen kirjan jutut ovat ajattomia ja eivät siksi sido lukijaansa. Uskomme, että kiinnostavilla ja hyvin kirjoitetuilla jutuilla ”koukutamme” lukijamme palaamaan julkaisun kimppuun myöhemminkin. Tältä osin tavoittelemme julkaisultamme kirjamaisuutta.

7.7 Myrskyn nimi ja logo

Journalistisen tuotoksemme työnimi on Myrsky. Lopullinen nimi tullaan vahvistamaan ja vaihtamaan ennen teoksen julkaisua. Nimen tulee kuvata lehden sisältöä, ulkoasua ja olemusta mahdollisimman hyvin. Se kuvaako nimi Myrsky arkea, on ilman lopullista sisältöä mahdotonta sanoa. Hyvä logo on selkeä ja kuvaava. Se voi olla esim. yksinkertainen typografinen ratkaisu (Lähde: Mistä on hyvät lehdet tehty -kirja)

7.8 Myrskyn formaatti

Suunnitelmissamme on julkaista journalistinen kirja sähköiselle lukulaitteelle sopivassa muodossa sekä verkkoversiona.

7.9 Myrskyn typografia

Julkaisumme typografia tulee olemaan selkeä. Saatamme hyödyntää vain yhtä fonttia ja sen eri pistekokoja, koska näin julkaisusta tulee selkeä, luettava ja tyylikäs. Vaikeasti luettavia fontteja emme käytä.

7.10 Myrskyn kuvat ja kuvitus

Myrskyn valokuvat ovat ajattomia sekä dokumentaristisia. Valokuvilla on lukulaitteijulkaisuissa suuri painoarvo, sillä kuva näkyy lukulaitteella aivan eri tavoin kuin esim. painetussa lehdessä (Katja, graafikko, SK). Valokuvien on oltava erityisen laadukkaita ja kiinnostavia. Jokaisen kuvan tulee olla perusteltu. Valokuvat sijoitetaan pääasiassa koko sivun valokuviksi.

7.11 Myrskyn taitto ja palstoitus

Myrskyn palstoitus jakautuu pääasiassa kahteen palstaan. Palstoitusta voidaan muokata juttukohtaisesti. Kaksi- tai jopa yksipalstainen palstoitus toimii havaintojemme perusteella tablettijulkaisuissa parhaiten.

Myrsky taitetaan vaakatasossa, jolloin yksi aukeava näkymä muistuttaa ulkoasultaan perinteisen aikakauslehden aukeamaa. Myös kansi taitetaan vaakatasossa. Kannen kuva ja kuvitus määräytyvät myöhemmin pääjuttujen valmistuessa. Kuva voi mahdollisesti olla reportaasityyppinen valokuva jostain pääjuttusta. Myrskyn logo sijoittuu kannessa mitä luultavimmin vasempaan ylälaitaan, sillä tämä paikka mielletään yleisesti logon paikaksi, ja lukija tunnistaa näin lehden. Lopulliset ratkaisut määräytyvät kuitenkin vasta taitettaessa ja kuvituksen valmistuessa. Toimitus tiedostaa, että taittosuunnitelma voi mennä vielä useampaan kertaan uusiksi. Testaus on tärkeä osa sähköistä julkaisemista.

8 Myrskyn markkinointi

Koska teemme journalistisen kirjan nollabudjetilla, rahallisia resursseja ei ole. Hyödynnämme monipuolisesti sosiaalista mediaa. Myrskyllä on oma blogi osoitteessa: <http://myrsky-toimitus.blogspot.com/>.

Lisäksi perustamme Myrskylle ryhmän Facebookin ja yritämme mainostaa julkaisuamme suullisesti mahdollisimman paljon. Uskomme Facebookin ja blogin olevan äärimmäisen tehokas markkinointikanava tälle projektille.

Lisäksi lähempänä julkaisupäivää tehostamme markkinointikampanjaamme sekä lähetämme lehdistötiedotteen tärkeimpiin medioihin.

Journalistiseen kirjaamme ei tule minkäänlaista mainossisältöä.

Julkaisumme on ilmainen ja sen voi lukea jonkin verkkosivun kautta tabletilla tai muilla sähköisillä lukulaitteilla sekä tietokoneella.

9. Myrskyn ilmestymisaikataulu

Julkaisun tavoitteellinen ilmestymispäivä on 31.10.2011. Jakelu alkaa verkossa kyseisenä päivänä kello 8.

MYRSKY

Arjesta ja elämästä

Uusi sähköinen julkaisu
Myrsky ilmestyy 31.10.

myrsky-toimitus.blogspot.com

Facebookissa: Myrsky

HAAGA-HELLIAN toimittajakoulutuksen verkkolehti

06:00 UUTTA 09:00 OPISKELU 12:00 TYÖSSÄ 18:00 VAPAALLA 00:00 VYÖHYKE X

[Etusivu](#) » [06:00 UUTTA](#) » **Myrsky tuli lokakuun loppuun**

Myrsky tuli lokakuun loppuun

01.11.2011 17:43 | Kirjoittanut **Anu Haapala**

Sähköinen kirja *Myrsky* julkaistiin HAAGA-HELLIAN Pasilan toimipisteessä lokakuun viimeisenä päivänä. Tuore julkaisu on toimittajaopiskelijoiden Virvamarja Toikan, Elina Rimpiläisen ja Pi Mäkilän opinnäytetyö.

Julkaisutilaisuudessa toimitus kuvaili *Myrskyä* journalistisena kirjana, joka käsittelee 1980-luvulla syntyneiden nuorten kasvukipuja. Teos on suunnattu etenkin 20–30-vuotiaille nuorille.

Myrsky koostuu neljästä erillisestä luvusta, joista jokaisella on oma teemansa. Kirjaa varten on haastateltu lukuisia nuoria aikuisia, ja omista kokemuksistaan kertoo muun muassa vuoden 2010 Miss Suomi **Viivi Pumpanen**.

Myrsky on suunniteltu luettavaksi lukulaitteella. Toimituksen mukaan lukukokemus onnistuu parhaiten iPadilla. Kirjaa voidaan lukea myös tavallisella tietokoneella.

Myrsky on ladattavissa ilmaiseksi netistä. Latausohjeet löytyvät toimituksen [blogista](#).

Teksti: Anu Haapala

Kuva: Tomi Vainikka

[Tulosta](#) | [Jaa Facebookissa](#)

Kommentoi juttua

Nimi

Sähköposti (ei julkaista)

[Spam protection by WP Captcha-Free](#)

UUSIMMAT JUTUT

- › Resepti: Veikeät joulumuffinit
- › Kesätoimittajat valitaan tiheän seulan läpi
- › Hyvä lahja ei välttämättä ole tavara
- › Vanhat silmälasit saavat uuden elämän
- › Terveisiä Lontoon eläintarhasta!
- › Aikakoneella yhdeksänkymmentäluvulle
- › Toimivaa terveydenhuoltoa myös amk-opiskelijoille?
- › Terveisiä Kampista!
- › Aikakauslehtiguru uskoo yleisön voimaan
- › Paperityöt ovat arkea muusikollekin
- › Joulusisustusta 15Curolla!
- › SAMOKin uusi puheenjohtaja ei osaa valehdella
- › Pikkujoulujen seitsemän käskyä
- › Ammattistereotyypit: lentokapteeni
- › Röyhk(e)ä taiteilija

Miksi pissaat portikonkin?
Kuka käski stripata Senaatintorilla?

Kuukausittainen arkisto

- December 2011 (8)
- November 2011 (23)
- October 2011 (31)
- September 2011 (7)
- June 2011 (3)
- May 2011 (35)
- April 2011 (25)
- March 2011 (22)
- February 2011 (12)
- December 2010 (3)
- November 2010 (7)
- October 2010 (11)
- September 2010 (5)
- June 2010 (1)
- May 2010 (18)
- April 2010 (12)
- March 2010 (8)
- February 2010 (3)

Toimitus | Yhteystiedot | Anna palautetta | RSS Feed
Copyright © Tuima

Liite 4. Myrsky Helgan tiedotteessa

8. Nappaa kiinni mahdollisuuksista ja hyödynnä sosiaalista mediaa työnhaussa

HAAGA-HELIA:n ja Heebon ajankohtainen rekrytointiseminaari 16.11.2011 Helsingissä. Oletko miettinyt miten sosiaalista mediaa voi hyödyntää työnhaussa? Tai miten sosiaalisessa mediassa kannattaa olla edustettuna, jottei mokaa työnhakumahdollisuuksiaan? Tai miten markkinoida omaa osaamistaan, asennetaan ja potentiaaliaan juuri sille työnantajalle, jonka avoimista tehtävistä olet kiinnostunut? Täsmähakupalvelu Heebo ja HAAGA-HELIA ammattikorkeakoulu järjestävät yhdessä rekrytointiseminaarin "Tuunaa työnhakutaitosi, hyödynnä sosiaalista mediaa" HAAGA-HELIA:n Pasilan toimipisteessä ke 16.11.2011 klo 9-11.

Tapahtuma on tarkoitettu HAAGA-HELIA:n opiskelijoille ja alumnelle. Lisätietoa tapahtuman päivittyvästä ohjelmasta sekä ilmoittautuminen osoitteessa: <http://bit.ly/rekrysemma>
Ilmoittaudu nopeasti, sillä vain 100 nopeinta mahtuu mukaan!

9. Myrsky on saapunut kaupunkiin!

Myrsky on tabletille suunnattu uusi kertajulkaisu, mutta sen voi lukea myös selaimella. Myrsky sisältää 75-sivua journalistista sisältöä, joka käsittelee 1980-luvulla syntyneiden nuorten arkea ja elämää, kasvukipuja, onnistumisia ja elämäkokemuksia. Kirjan päähenkilöinä ovat, luonnollisesti, nuoret itse. Heille kasvot antaa muun muassa Miss Suomi 2010 Viivi Pumpunen, Tenavatähti ja jalkapalloilija Konsta Hietanen, vaatesuunnittelija Mirikka Metsola sekä lukuisat muut.

Myrsky on myös kolmen journalismin koulutusohjelman opiskelijan opinnäytetyö.
Myrsky ilmestyy verkossa 31.10.2011.

Klikkaa itsesi osoitteeseen ja lue lisää: <http://myrsky-toimitus.blogspot.com/>

11.12.2011
HELGA Tiedote / Newsletter 18/11

28.11.2011
HELGA:n hallitus vuodelle 2012 on valittu / HELGA's board for 2012 has been chosen

YHTEYSTIEDOT PALAUTE SIVUSTOKARTTA

SUOMEKSI PÅ SVENSKA IN ENGLISH ПО-РУССКИ 中文

Koulutus ja hakeminen
Palvelut ja yhteistyö
Tietoa HAAGA-HELIAsta
Ammatillinen opettajakorkeakoulu

- 2007
- 2008
- 2009
- 2010
- 2011

▶ Myrsky saapuu kaupunkiin

NÄYTTÄLEASETTAJAKSI?

ILMOITTAUDU MUKAAN NYT!

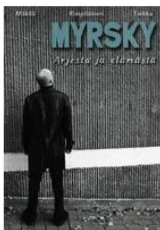
RESTONOMIFOORUMI 2012

Kiviä ja keitäitä

TUTKIMUS: Restonomeille riittää töitä. Lue lisää >>

Pääsivu > Uutiset > 2011 > Myrsky saapuu kaupunkiin

MYRSKY SAAPUU KAUPUNKIIN

Uusi sähköinen kirja, Myrsky – arjesta ja elämästä, on julkaistu verkossa. Julkaisu on ladattavissa tabletille tai luettavissa selaimella. Myrsky kertoo 1980-luvulla syntyneiden nuorten aikuisten elämänvalinnoista, ajatuksista ja tunteista. Teos koostuu journalistisista teksteistä ja valokuvista ja on samalla kolmen HAAGA-HELIA ammattikorkeakoulun toimittajaopiskelijan opinnäytetyö.

”Sähköinen media elää murroskauttaan, joten halusimme paneutua opinnäytetyössämme muutoksen tuomiin mahdollisuuksiin ja toteuttaa uuden julkaisun sen puitteissa”, kirjan päätoimittaja Virvamaría Toikka sanoo.

Teoksen sisältö on rakennettu journalismin eri keinoin, ja sen tavoitteena on kuvata realistisesti 20–30-vuotiaiden suomalaisten kasvukipuja, arvoja, tekoja ja mielipiteitä.

”Huomasimme, että tälle julkaisulle olisi kysyntää niin sisällön kuin toteutuksen suhteen. Meidän sukupolvemme on ensimmäinen, jolle tällainen tekniikka on arkipäivää. Lisäksi halusimme tarjota lukijoillemme laadukasta journalismia”, Toikka perustelee.

Teoksen päähenkilöitä ovat, kunkas muuten, nuoret aikuiset itse. Heille kasvat antavat muun muassa Miss Suomi 2010 Viivi Pumpanen, Tenavatahtena, näyttelijänä ja jalkapalloilijana kunnostautunut Konsta Hietanen, vaatesuunnittelija Mirrka Metsola sekä kymmenet muut kasarisukupolven kasvatit.

Myrskyä voi lukea 31.10 alkaen osoitteessa: <http://myrsky-toimitus.blogspot.com/> tai <http://issuu.com/myrsky/docs/myrsky>

Lisätietoja antavat:
 Virvamaría Toikka, päätoimittaja, 050-4137822
 Elina Rimpiläinen, toimitussihteeri, 040-7642440
 Pi Mäkilä, Art Director, 050-4950690
myrsky.toimitus@gmail.com

Restonomi – Tradenomi – Liikunnanohjaaja – Aikuisenkoulutus
Copyright 2010 HAAGA-HELIA ammattikorkeakoulu

Liite 6. Myrskyn toimituksen saama palaute

"Myrsky on ihan käsittämättömän hyvä! Olette onnistuneet tavoitteessanne ainakin yhden ihmisen kohdalla koska toi oli just semmosta journalismia mitä oon kaivannut! Kuvitukset näyttää ihan mielettömiltä!" - Nainen, 24

"Myrsky on hieno julkaisu, mielenkiintoista luettavaa teistä kasareista, vaikken kohderyhmään kuulukaan"- Nainen, 45

"Hyväntekijä julkaisu, upposi minuun" - Mies, 28

"Todella hienon nettilehden olette tehneet. Erittäin pro ja ennen kaikkea mietittyjä lähestymiskulmia. Hyvä meininki." - Mies, 48

"Myrskyssä on hyvää kieltä ja monipuolisia juttutyyppejä" - Nainen, toimituspäällikkö

"Näyttää hyvältä, kiinnostavia juttuja (vaikken edes taida olla kohderyhmää). Ja poikkeuksena oikeastaan kaikkiin muihin nettijulkaisuihin sitä oli helppo ja vaivaton lukea ruudulta" - Mies, toimitussihteeri

"Loistavaa, että tää on saatavilla, kiitos~! Kovaa kamaa, ja monipuolinen kuva erilaisista ihmisparoista ^_~ Onnea!" - satunnainen nettilukija

"Pikaisesti selailtuna ihan mielenkiintoisia tarinoita, esim. tuo mielenterveyspotilaan haastattelu ja 'Ville'" - Mies, 60

"Myrsky oli todella mielenkiintoista luettavaa! Olin positiivisesti yllättynyt siitä, että jaksoin kerrankin lukea kokonaisen opuksen lähes kannesta kanteen." - Nainen, 31v.

"Myrsky oli oikeasti tosi hyvä! En ole vielä ehtinyt lukemaan sitä kokonaan, mutta pidän tiedostoa jatkuvasti auki kotikoneellani, ja nautin siitä juttuja välipaloina aina kun ehdin." - Mies, 22v

Liite 7. Myrsky – Arjesta ja elämästä lähteet

Aho, S. Matkailualan tutkimuksen kehitysjohtaja. Lapin yliopisto. 13.9.2011. Haastattelu.

Aalto, J. Haastattelu.

Akava 2011. Työttömyyskatsaus:

http://www.akava.fi/tutkimukset/akavalaisten_tyottomyyskatsaus/akavan_tyottomyyskatsaus_heinakuu_2011_tyottomien_maara_on_laskussa_kaikkein_korkeimmin_koulutettuja_lukuunottamatta.html. Luettu: 2.9.2011.

Autio, M. Tilastokeskus 2005. Kuluttava nuoruus, kuluttava elämä? Luettavissa:

http://www.stat.fi/tup/tietotrendit/tt_02_05_kuluttava_nuoruus.html. Luettu: 12.8.2011.

Blomqvist, S. 4.10.2011. Haastattelu.

Danielsbackan, M. & Tanskanen, A. Työpoliittinen Aikakauskirja 2/2009. Nuorten asennoituminen työhön ja työttömyyteen. Luettavissa:

<http://www.tem.fi/files/23221/danielsbackatanskanen.pdf>. Luettu: 13.10.2011.

Euroopan parlamentti 2009. Tutkimus Eurooppavaaleista 2009. Luettavissa:

http://www.europarl.europa.eu/parliament/archive/elections2009/fi/finland_fi.html#ancre4. Luettu: 19.10.2011.

Finanssialan keskusliitto 2010. Sijoittajan vero-opas 2010. Luettavissa:

http://www.porssisaatio.fi/p/f/editor/attachments/vero-opas_2010_2.pdf. Luettu: 5.9.2011.

Halonen, A. 10.10.2011. Haastattelu.

Halonen, U. 5.9.2011. Finanssialan keskusliiton rahoitusasiantuntija. Haastattelu.

Helsingin Sanomat 2011. Yksityisasiakkaat, Asiakaspalvelu. Luettavissa:
<http://asiakaspalvelu.hs.fi/tilaus/hsteema/>. Luettu: 18.11.2011.

Hietanen, K. 8.8.2011. Haastattelu.

Hiihlamo, H. 2000. Perhepolitiikka mirotasolla 1991-1999. Luettavissa:
<http://www.stakes.fi/yp/2000/6/006hiilamo.pdf>. Luettu: 12.8.2011.

Hokkanen, S. 7.10.2011. Haastattelu.

Honkanen, T. 7.9.2011. Haastattelu.

Honkasalo, V. E-thesis 2001. Helsingin yliopiston opinnäytetöiden sähköinen arkisto..
2001. Nyt mä oon suomalainen...varmaan. Nuoret maahanmuuttajat, etnisyys ja rasis-
mi. Helsingin yliopisto. Helsinki. Luettavissa:
<http://ethesis.helsinki.fi/julkaisut/hum/uskon/pg/honkasalo/nytmaoon.pdf>. Luettu:
19.10.2011

HS.fi. Juttuarkisto 2010. Luettavissa:
<http://www.hs.fi/kotimaa/artikkeli/Naisia+asepalvelus+kiinnostaa+entist%C3%A4+enemm%C3%A4n/1135253376410>. Luettu: 19.10.2011.

Kansaneläkelaitos 2011. Opintotuki. Luettavissa:
<http://www.kela.fi/in/internet/suomi.nsf/NET/160508102322JP?OpenDocument>.
Luettu: 2.9.2011.

Kari, J. 19.10.2011, 23.10.2011. Haastattelu.

Klemola, A. 1.10.2011. Haastattelu.

Kunttu, T. & Huttunen, T. YTHS 2008. Korkeakouluopiskelijoiden terveystutkimus 2008. Luettavissa: http://www.yths.fi/filebank/582-Tutkimus_2008_verkkoon.pdf.
Luettu: 2.9.2011.

Köster, P. 9.10.2011. Haastattelu.

Lavikainen, E. Tutkija. Opiskelijajärjestöjen tutkimussäätiö Otus. 2.9.2011. Haastattelu.

Lindgren, M., Luthi, B. & Furth, T. 2005. MeWe Generation: What business and politics must know about the next generation. Bookhouse Publishing. Tukholma.

Liukkonen, J. 19.10.2011. Haastattelu.

Metsola, M. 9.9.2011. Haastattelu.

Meriläinen, M. 10.9.2011. Haastattelu.

Mäkijärvi, M. 17.10.2011. Haastattelu.

Mäkilä, R. 12.8.2011, 20.9.2011. Haastattelut.

Mäkinen, M. 10.7.2011, 11.9.2011. Haastattelut.

Narsi, K. 2009. Miten miljoonia huijataan. Suurpetkuttajien värikäs historia. Tammi. Helsinki.

Opetus- ja kulttuuriministeriö 2010. Nuorisobarometri 2010. Luettavissa: http://www.minedu.fi/export/sites/default/OPM/Nuoriso/nuorisoasiain_neuvottelukunta/julkaisut/barometrit/liitteet/nuorisobarometri2010.pdf. Luettu: 19.10.2011.

Opetus- ja kulttuuriministeriö 2008. Nuorisobarometri 2008. Luettavissa: http://www.minedu.fi/OPM/Nuoriso/nuorisoasiain_neuvottelukunta/julkaisut/barometrit/liitteet/Nuorisobarometri2008.pdf. Luettu: 13.10.2011.

Parkkonen, J. Kelan suunnittelija. 23.9.2011. Haastattelu.

Peda.net Verkkoveräjä. Opintojen kesto ja valmistumisajat korkeakoulutuksessa, 11.7.2011. Luettavissa:

<http://peda.net/veraja/tuvako/verkkojulkaisu/art2009/helmikuu2009>. Luettu: 12.8.2011.

Pirskanen, K. 7.9.2011. Haastattelu.

Puronen, K. 2.9.2011. Haastattelu.

Pumpanen, V. 4.10.2011. Haastattelu.

Saarenmaa, K, Saari, K & Virtanen, V. Opetus- ja kulttuuriministeriö 2010. Opiskelijatutkimus 2010. Korkeakouluopiskelijoiden toimeentulo ja opiskelu. Luettavissa:

<http://www.minedu.fi/export/sites/default/OPM/Julkaisut/2010/liitteet/okm18.pdf?lang=fi>. Luettu: 2.9.2011.

Sarhimaa, J. 19.10.2011. Haastattelu.

Savin, A. Helsinki 9.9.2011. Haastattelu.

Savtchenko, J. 17.10.2011. Haastattelu.

Sivonen, H.-K. 2008. Kasarikirja. Atena Kustannus Oy. Jyväskylä.

THL 2010. Syntymärekisterin ennakkotiedot 2010. Luettavissa:

<http://www.stakes.fi/FI/tilastot/aiheittain/Lisaantyminen/synnyttajat/index.htm>.

Luettu: 8.8.2011.

Tilastokeskus 2011a. Suomen virallinen tilasto (SVT): Perheet

ISSN=1798-3215. 2010, Liitetaulukko 4. Uusperheet 1990–2010. Helsinki: Tilastokes-

Wallén, K. 15.8.2011. Haastattelu.

Wikipedia 2011. Artikkelit hmong-heimosta. Luettavissa:

http://en.wikipedia.org/wiki/Hmong_customs_and_culture. Luettu: 1.10.2011.

YouTube 2011. Tenavatähti-laulukilpailun finaali 1994. Katsottavissa:

<http://www.youtube.com/watch?v=FKfKJP53LZI>. Katsottu: 3.9.2011.